

VELCÍ
MODLITEBNÍCI BIBLE

BIBLICKÉ ÚKOLY 2001

1. ČTVRTLETÍ

Biblické úkoly – 1. čtvrtletí 2001

Autorka: Beatrice S. Neall, Ph.D

Překlad: studenti Teologického semináře v Sázavě

Technická redakce: Stanislav Staněk

Vydal: Advent-Orion s. r. o. pro oddělení sobotní školy Česko-Slovenské unie
Církve adventistů sedmého dne, Zálesí 50, 142 00 Praha 4 - Lhotka

ISBN 80-7172-516-1

ISSN 0409-3208

ÚVOD

Úkoly tohoto čtvrtletí nás přivádějí na místa, kde Ježíš, věřící muži a ženy zápasili s Bohem na modlitbě. Více než polovina těchto modliteb vyvěrá z chmurných pocitů deprese, strachu a výčitek svědomí. Člověk totiž hledá Boha nejčastěji tehdy, když prožívá úzkost. Ostatní modlitby jsou plné chvály, radosti a vítězství. V pozadí se odehrává zápas se silami zla. Modlitebníci v těchto úkolech představují různé skupiny lidí. Setkáváme se s Ježíšem, který byl současně Bohem i člověkem, s obyčejnými muži a ženami, se státníky a králi, proroky a apoštoly, anděly a vykoupenými. Dozvíme se, jaké okolnosti stály v pozadí jejich modliteb – odmítání, utrpení, pocit viny, který tíží duši, anebo radost a vděčnost. Od nich se naučíme, jaká modlitba pohne Božím srdcem – zda jsou to stížnosti, prosby anebo chvály, a také to, jak Bůh odpovídá. Naučíme se také, že při čekání na uskutečnění Božích záměrů musíme být trpěliví a vytrvalí.

Ježíš je nejlepším vzorem, jak se člověk v tomto světě zla může prostřednictvím modlitby pevně chopit Boží ruky. Tři úkoly jsou věnované Ježíši. Po úvodní lekci, která rozebírá Ježíšovu modlitbu, jsou úkoly seřazeny v chronologickém sledu od nejstarší knihy Bible – Jób až k vítěznému konci v poslední knize – Zjevení Jana.

Modlitba tě může vytrhnout z temných hloubek do světla nebe, z tvých žalostných poměrů k Božímu trůnu. Největší užitek z těchto úkolů budeš mít tehdy, když se ztotožníš s popsányými biblickými postavami. Potom zkus vztáhnout ruku k Bohu a okusíš jeho požehnání jako oni.

VZOR MODLITEBNÍKA A MODLITBY

Toto čtvrtletí budeme naslouchat naléhavému poselství, které vysílali do nebe ti, kteří zápasili se silami zla. Ježíš, největší modlitebník, nám ukázal, kdy, jak a za co se máme modlit. V nepřátelském světě, odloučen od slávy nebes a úcty andělů, snášel samotu a úzkosti duše. Zdrojem jeho síly bylo spojení s nebeským Otcem.

Co je modlitba? Modlitba je „dýcháním duše“ (GW 254), „klíčem víry k otevření nebeské zásobárny, bezmezných zdrojů Všemohoucího“ a „otevřením srdce Bohu jako příteli“. (CK 63) „Naše modlitby se stanou rozhovorem s Bohem jako s naším přítelem. Bůh nám osobně odhalí svá tajemství. Často si s radostí uvědomíme Ježíšovu přítomnost a naše srdce zahoří při myšlence, že Ježíš jde životem s námi jako kdysi s Henochem“. (COL 129)

Při studiu tohoto úkolu uvažuj o tom, čím je pro tebe modlitba.

Týden ve zkratce

1. Ježíšův modlitební život
2. „Prosil jsem za tebe, Petře!“
3. „Nauč nás modlit se.“
4. „Dej nám dnes.“
5. Principy modlitby

Základní verš

„A tak vám pravím: Proste a bude vám dáno; hledejte a naleznete; tlučte a bude vám otevřeno. Nebo každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu bude otevřeno“. (L 11,9.10)

JEŽÍŠŮV MODLITEBNÍ ŽIVOT

L 3,21.22 hovoří o tom, že na začátku svého veřejného působení se Ježíš modlil. Za co se asi modlil? Jakou odpověď dostal?

Evangelia představují Ježíše modlícího se na každém kroku ke kříži. Dnes a zítra půjdeme touto cestou s ním. Tak, jako byla modlitba povzbuzením pro něho, může být oporou i pro nás.

Co nás chtějí následující texty naučit o Ježíšově modlitebním životě a o modlitbě?

Text	Ježíšův modlitební život	Modlitba
Mk 1,35	_____	_____
L 5,15.16	_____	_____
L 9,18	_____	_____
L 9,28-31	_____	_____
J 17,1-26	_____	_____

Jan 17 – nejdelší z Ježíšových zaznamenaných modliteb – končí příkazem, který dal Kristus svým učedníkům v horní místnosti a Getsemanské zahradě. Podle mínění některých je to nejhlubší kapitola Bible.

„Na začátku své modlitby (v. 1) a potom ještě několikrát (v. 5.11.21.24.25) nazývá Kristus Boha Otcem...“

„Toto jméno vytváří atmosféru celé modlitby. Jejím nasloucháním se učíme, jak přirozená je modlitba, jak jednoduše se můžeme obracet k Bohu a být si jisti, že se o nás zajímá, má nás rád a ochotně udělá pro nás všechno, co může. Kristus rozmlouval s Bohem upřímně a otevřeně, jako člověk se svým přítelem, jako dítě se svým otcem, v úctě a pokoře“. (Interpreter's Bible)

Ježíš vstával brzy ráno, aby se modlil. Vztah mezi ním a Otcem byl velmi úzký. Jak tě Ježíšovy modlitby povzbuzují k tomu, abys rozmlouval s Otcem jako se svým dobrým přítelem?

„PROSIL JSEM ZA TEBE, PETŘE!“

Stalo se to ve čtvrtek večer, několik málo hodin před Ježíšovým zatčením a ukřižováním. Ježíš se svými učedníky jedl velikonočního beránka. Upozornil je, že jeden z nich ho zradí a všichni jej opustí.

Jaké konkrétní poselství měl Ježíš pro Petra? L 22,31.32

Řecký originál říká, že satan si dělá nárok na každého z nás. Za cenu ztráty nebe a věčného života získal tento svět. Dělá všechno pro to, aby nás oklamal a udržel ve své moci. Ježíš opouje jeho nárokům. Má totiž právo zachránit každého člověka. Vážně prosil za Petra. Tato modlitba byla posilou Petrovi v nejtěžší chvíli jeho života.

Pojďme za Ježíšem do Getsemanské zahrady. (L 22,39-44) Navzdory prožívané úzkosti slyšíme, že Boha opět nazývá svým Otcem. Navzdory tomu, co ho v nejbližších hodinách čeká, nepřestává důvěřovat Božímu plánu.

Ježíšova modlitba u L 22 ukazuje na riziko, které na sebe při modlitbě bereme. Když se upřímně modlíme „ať se stane ne má, ale tvá vůle“ (v. 42), potom musíme být připraveni pít z kalicha, který nám dá do rukou, ať je jeho obsah jakkoli trpký. Pamatujeme však, že „anděl nepřišel, aby odebral kalich z ruky Kristovy, přišel, aby dodal Kristu síly ho vypít...“ (TV 488) Tak posilní Bůh i nás.

Ježíšův modlitební život je vzorem pro každého z nás. Modlil se před každou těžkou situací. Dříve než se postavil tváří v tvář svým nepřítelům a ocitl se před veleradou nespravedlivě obviněný, dříve než byl ponížený, mučený a ukřižovaný, zápasil na modlitbě. Jen tak dokázal v klidu vykročit vstříc svým nepřítelům jako vítěz.

Můžeme říci, že Ježíšova modlitba u L 22,39-43 je podstatou křesťanství?

„NAUČ NÁS MODLIT SE“

Ježíšovi učedníci byli hluboce dojatai, když sledovali, jak Ježíš denně prosí Boha za to, aby mohl sloužit zástupům. Toužili mít k Bohu stejný vztah. Proto ho prosili: „Pane, nauč nás modlit se.“ Ježíš jim odpověděl modlitbou „Otče náš“. (Mt 6,9-13)

O jakém vztahu mezi námi a Bohem vypovídají uvedené výrazy?

- „Otče náš“
- „Buď posvěceno tvé jméno“
- „Přijď tvé království“
- „Staň se tvá vůle“
- „Náš denní chléb dej nám dnes“
- „Odpusť nám naše viny“

Tato modlitba má dvě části – první se týká Boží slávy a druhá potřeb člověka. Každá část má tři složky. První tři jsou prosbou za Boží jméno, jeho království a jeho vůli. Následující tři jsou prosbou za pokrm, odpuštění a ochranu.

„Buď posvěceno tvé jméno.“ I když náš vztah k Bohu se může podobat vztahu dítěte k rodiči, přece se musíme sklonit v úctě před jeho velkolepým majestátem. Ti, kdo stojí před jeho trůnem, padají na svou tvář. (Zj 19,4)

„Přijď tvé království. Staň se tvá vůle jako v nebi, tak i na zemi“. Rádi bychom viděli, jak Ježíš ukončí vládu zla a začne kralovat jako Král králů a Pán pánů. (Zj 11,15-17) „Staň se vůle tvá“ znamená, že naše vůle se ztotožní s Boží vůlí a že vše, co se děje na tomto světě, bude nakonec podřízeno jeho vůli.

Proč první část modlitby „Otče náš“ hovoří o Boží slávě?

„DEJ NÁM DNES“

Druhá polovina Ježíšovy vzorové modlitby se soustřeďuje na naše potřeby. Co představuje „naš denní chléb“? Mt 6,11

Tato prosba je vhodná pro ty části světa, kde je problém zaopatřit potravou hladovějící rodiny. Naš nebeský Otec slyší takové volání o pomoc. Pomoc prosperujících křesťanů může být odpočívání na tyto modlitby.

„Naš denní chléb“ představuje všechny naše lidské potřeby, zvláště každodenní dávku duchovního pokrmu.

S jakou další prosbou se obrácíme na Pána ve svých denních modlitbách? L 11,4

Tato prosba má svůj původ v odpouštění dluhů na konci sedmého roku. Tento rok je předobrazem „milostivého léta Hospodinova“, kdy nám Ježíš svojí milostí odpustí naše hříchy. Ti, kteří znají tíhu dluhů, vědí, jakou radost přináší jejich odpouštění. Stejnou vděčnost a úlevu bychom měli prožívat i tehdy, když nám Ježíš odpustí naše hříchy.

U Mt 18,23-35 Ježíš říká, že neodpustit druhému člověku je trestuhodný čin. Neochota odpustit, nenávisť, myšlenka pomsty – to je jed pro toho, kdo to v sobě ukrývá, brání mu žít plným životem a je příčinou duševních a tělesných nemocí.

Spisovatel Thomas Manton říká: „Nikdo není tak laskavý, jako ti, kteří sami okusili milosrdenství, protože vědí, s jakou láskou Bůh jednal s nimi.“

„Ten, kdo upřímně hledá a prosí o odpuštění svých provinění, netouží víc po hříchu. Ve vědomí vlastní slabosti se proto modlí, aby ho Bůh uchránil okolností, ve kterých by byl vystaven pokušením“. (N. Geldenhuis)

Mnozí z nás jsme slyšeli anebo opakovali modlitbu „Otče náš“ už tolikrát, že si sotva uvědomujeme její význam. Zkuste si proto podle tohoto vzoru napsat svou vlastní modlitbu.

PRINCIPY MODLITBY

Svámi podobenstvími učil Ježíš zásadám účinné modlitby. Které principy nacházíš v následujících podobenstvích?

	Podobenství	Principy
L 11,5-13	_____	_____
L 18,1-8	_____	_____
L 18,9-14	_____	_____

L 11,9. Řecký originál klade důraz na vytrvalost v modlitbách. „Proste“, „hledejte“ a „tlučte“ a váš nebeský Přítel otevře dveře a dá vám, co potřebujete.

- **Proč je nutné být vytrvalý na modlitbách?**
- **Jak by to na nás působilo, kdyby nám Bůh dal vše, oč ho prosíme, bez našeho osobního zápasu?**
- **Potřebuje Bůh čas na odpověď, protože musí nejdříve zlomit vzdor člověka? Potřebuje čas na to, aby zařídil okolnosti v náš prospěch?**
- **Je Bůh opravdu tak neochotný, anebo je takový jen v našich představách?**

Na základě tohoto podobenství si lidé někdy o Bohu myslí, že se nerad zabývá potřebami člověka. V dalších verších je však jasně vykreslen jeho skutečný charakter. Je to pečlivý, milující a štědrý Otec.

Jak bys odpověděl na otázku: Proč Bůh potřebuje slyšet naše modlitby stále znovu a znovu? Když ví, co potřebujeme, a chce nám to dát, proč nám to nedá hned?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Napiš principy modlitby, kterým ses naučil v tomto úkolu. Následující otázky ti pomohou vytvořit si tento seznam. Které modlitební „zvyky“ bychom měli vylepšit? Při jakých příležitostech bychom se měli modlit. Proč se máme modlit? Jaký postoj máme mít k Bohu, když se modlíme? Jaký postoj máme mít ke svým bližním? Jak nám modlitba pomáhá budovat užší přátelství s Bohem?

V knize Touha věků si přečtěte kapitolu „Pojďte a trochu si odpočiňte“ (str. 251) anebo v knize Cesta ke Kristu kapitolu „Modlitba jako přednost“ (str. 63).

„Spasitel vzal na sebe naše potřeby a slabosti, stal se žadatelem, prosebníkem za nás a hledal u svého Otce novou sílu, aby, zmocněn pro svůj úkol a zkoušky, mohl pokračovat v díle. ...Ve spojení se svým Otcem nacházel útěchu a radost. Jestliže Spasitel, Syn Boží, pocítoval potřebu modlitby, oč více by měli potřebu vroucí stálé modlitby pocítovat slabí, hříšní smrtelníci!“ (CK 63-64)

Diskusní otázky

Při mnohých příležitostech upozorňoval Ježíš učedníky na svou smrt a modlil se, aby v této hodině zkoušky obstáli. Jak se máme my připravit na nastávající zkoušky, těžkosti a problémy?

Odpověděl Bůh na Ježíšovy modlitby za učedníky? Obstáli všichni v pokušeních? A co Jidáš? Budou naše modlitby za spasení jiných vždy účinné?

Jak se cítíme, když se zdá, že odpověď na modlitbu nepřichází? Jak zůstat vytrvalí?

Shrnutí

Modlitba nás spojuje se silným Bohem a umožňuje nám mluvit s ním jako s přítelem. Jen ve stálém spojení s ním můžeme čelit zkouškám, přemoci pokušení a spolu s jinými mít podíl na požehnání nebe.

JÓB – MODLITBY ZOUFALSTVÍ

Těžké chvíle v nás mohou vzbudit dojem, že Bůh na nás zapomněl. „Kde je Bůh?“ ptal se C. S. Lewis po tom, co mu zemřela manželka na rakovinu. „Jdi k němu, když zoufale potřebuješ pomoc, když se ti zdá, že je všechno zbytečné. Co najdeš? Dveře, které se před tebou zevnitř zavřou a zamknou na dva západy. A potom – ticho. Možná se otočíš a odejdeš. Čím déle však budeš čekat, tím bude ticho větší. Ani v jednom okně se nerozsvítí. Zřejmě v tom domě nikdo nebydlí. Ty však víš, že tam kdosi býval...”

(A Grief Observed)

Když Jób prožíval úzkost duše, volal: „Kéž bych věděl, kde ho najdu. Vydal bych se k jeho sídlu, předložil bych mu svou při a plno důkazů by podala má ústa. Chtěl bych vědět, jakými slovy by odpověděl, porozumět tomu, co mi řekne.“ (Jb 23,3-5) Odpověď však nepřišla.

Jak se člověk modlí, když jsou okolnosti neutěšené a zdá se, že neexistuje žádné východisko a Bůh neslyší? Tento úkol hledá odpovědi na tyto otázky v Jóbových zkušenostech a modlitbách.

Týden ve zkratce

1. Krize
2. Stížnosti Jóba
3. Jób volá po spravedlnosti
4. Záblesk naděje
5. Nečekaný objev

Základní verš

„Zato on zná moji cestu; ať mě zkouší, vyjdu jako zlato.“ Jb 23,10

KRIZE

Na základě některých biblických údajů předpokládáme, že Jób žil v období patriarchů: (1) dožil se vysokého věku (42,16); (2) byl hlavou rodiny a obětoval místo kněží v chrámě (1,5); (3) neexistovalo napsané písmo, jenom ústní podání; (4) neodkazuje na významné události izraelské historie, např. na odchod z Egypta a na zaslíbenou zem.

Jób a jeho přátelé byli zřejmě neizraelští potomci Abrahama. I když nepatřili do společenství Izraelců, ctili Pána Boha a byli mu věrní.

Abys mohl odpovědět na následující otázky, přečti si 1. a 2. kapitolu Jóba.

Jaké zkoušky byl Jób vystaven bez toho, aby o tom věděl? Jb 1,6-12

Co se stalo, když Bůh odňal od Jóba svoji ochranu? Jb 1,13-19; 2,7

Jaký názor na utrpení měli Jóbovi přátelé? 4,7.8

Lidé trpí z různých příčin. Mnohá trápení mají svůj původ v našich nedokonalých rozhodnutích, i když si je nezapřičiňujeme svojí vlastní vinou. Boží odpuštění nemusí nevyhnutelně zastavit řetěz následků našich rozhodnutí. Lidé bez rozdílu trpí pro násilí, vyvolávané satanem, živelné pohromy a svojí přirozenost. „Jób a jeho přátelé zastávali tradiční názor, že utrpení je vždy trest za konkrétní hříchy. (4,7.8) Jób si nebyl vědom takového hříchu, proto v této těžké situaci hledal vysvětlení svého neštěstí.“ (3BC 494)

Přečti si Jb 1,20.21. Tyto verše zaznamenávají Jóbovu reakci na první kolo utrpení. U Jóba vidíme, že soužení a ztráta mohou prohloubit naši vděčnost vůči Bohu. Všedního požehnání si začínáme vážit tehdy, když ztrácíme to, co často považujeme za samozřejmou věc – např. pohár vody, jak o tom hovoří anglický spisovatel S. Maugham. Maugham měl mezi mnohými uměleckými předměty i jeden popraskaný hliněný pohár. Když se ho někdo na něj zeptal, Maugham vyprávěl, jak v 1. světové válce posádka vojenské lodi dostávala jeden pohár vody denně. On pil svůj příděl vody právě z tohoto poháru. Celý život si tento pohár chránil, aby nikdy nezapomněl, že žádné požehnání není samozřejmé. Jób se po první zkoušce poklonil Bohu a modlil se s vděčností stejnou jako předtím. Chválil Boha za to, co mu zůstalo, protože to nepovažoval za samozřejmé.

I v soužení máme svůj osobní „pohár“ naplněný požehnáním. Ať jsou tvé problémy jakékoli, myslí vždy na něco, za co bys měl být vděčný. Když poznáš někoho, kdo trpí, taktně mu zkus poukázat na požehnání, které potěší.

STÍŽNOSTI JÓBA

Po prvním úderu dokázal Jób úžasnou statečností. (1,20-22) Zanedlouho přišly však další a další zlé zprávy, které otřásl jeho vírou.

Dlouhé soužení působí trpícím depresi. Jak se po určitém čase změnily Jóbovy modlitby? Jb 3,20.21; 6,8.9; 7,16

Pud sebezáchovy je jedním z nejsilnějších lidských instinktů. Jóbova touha zemřít odhaluje jeho zoufalství. Ve svojí agónii si myslí, že už nikdy neokusí štěstí. (7,7) Naproti tomu ho nikdy nenapadlo, že by si měl vzít život sám. Prosí Boha, aby to udělal on.

Jób 10 je další z Jóbových modliteb vyslovených v bolesti. Následující otázky ti pomůžou lépe si tuto modlitbu prostudovat.

O co prosil Jób Pána Boha? v. 2

Jak prožíval svoje trápení? v. 1

Kterou otázku položil Bohu několikrát? v. 8.9.18

Jaká byla Jóbova poslední prosba v této modlitbě? v. 20.21

„Patriarcha nepřestává vést dialog s Bohem. Proč? Nechce se vzdát. Diskutujeme s někým, o kom si myslíme, že nám neodpoví? V takovém případě buď zmlkne, anebo se s ním přestaneme scházet. Jób však doslova visí na svém Stvořiteli...“

Ztráta Boha by ho zranila daleko víc než ztráta majetku, nebo vlastních dětí a služebníků.“
(G. Wheeler)

Měl jsi už někdy pocit, že nemá cenu žít? V těchto chvílích má víra rozhodující význam. Jak ses s tím dokázal vyrovnat? Naučil ses tehdy něco, o co se můžeš podělit se svým bližním, který se nachází v podobné situaci?

JÓB VOLÁ PO SPRAVEDLNOSTI

Jób, který obhajoval utlačené (31,21.22), sám touží být vyslyšen. (13,3.22.23; 23,3-5) Souhlasí se svými přáteli, že spravedlnost má být odměněna a zlo potrestáno. Jób si stěžuje, že Bůh porušil pravidla. (9,22-24) Na obhajobu svého bezúhonného života chystá právní dokument se svým podpisem. (Jb 31, zvláště v. 35) Obává se však, že v polemice s Bohem bude zamítnut, že Bůh neodpoví na jeho otázky, jen ho jednoduše zdrtí svojí mocí. (9,14-20; 40,1-9)

Po jaké právní pomoci toužil Jób? Jb 9,32-35

„Prostředník anebo nestranný soudce. Ve svém sporu s Bohem Jób cítí, že nemá člověka, na kterého by se mohl obrátit. Kdo by to měl být? (1) Kdyby to měl být Bůh, musel by se vzdát všech svých božských atributů a stát se člověkem, (2) kdyby to byl nějaký soudce, musel by dokonale poznat případ. Ani jeden předpoklad nepovažuje Jób za realizovatelný. V evangeliích však nacházíme naplnění obou těchto podmínek. „JSEM je prostředníkem mezi Bohem a člověkem, který spojuje oba.“ (TV 14) Ježíše si nesmíme představovat jako někoho, kdo porovná všechny spory mezi člověkem a Bohem. On představuje člověku správný obraz Boha, prostřednictvím kterého jej člověk může pochopit a přiblížit se k němu. (Žid 2,17.18).“ (3 BC 525)

Jób se ptal: „Jak může být člověk spravedlivý před Bohem?“ (Jb 9,2) Na základě čeho nás Bůh může přijmout? Řím 3,23.24

Jób byl spravedlivý (kap. 31) a Bůh odmění skutky milosrdenství. Když ne v tomto životě, tak v budoucím. (Mt 25,34-40; Jb 42,12-17) Jóbova víra ve vlastní dobré skutky mu však nezaručuje přijetí u Boha. Před Bohem se musíme všichni sklonit jako hříšníci a uvědomit si potřebu oběti za hříchy.

Jak bys pomohl člověku, který se cítí příliš hříšný na to, aby Bůh slyšel jeho modlitby? Jak můžeme na základě Kristovy připočtené spravedlnosti pochopit, že Bůh přijímá člověka kvůli Kristovi, a ne pro něco dobrého v nás?

ZÁBLESK NADĚJE

Je nepřírozené mlčet, když si chce s námi přítel povídat. Je to vlastně projev nepřátelství. Boží mlčení je příčinou Jóbův sklíčenosti. Jób volá k Bohu a chce, aby ho Bůh vyslyšel. Bůh však neodpovídá. (Jb 13,22.24 30,20) A přece se v temnotě Jóbův osamělosti zablesklo světlo, které bylo stále silnější. To dalo podnět k nádherným svědectvím víry.

Verše z knihy Jób dávají křesťanům naději. Pokus se je shrnout.

Jb 13,15.16

Jb 14,7-17

Jb 19,25-27

Jb 23,10

Jb 23,10 „je jedním z klíčových veršů této knihy. I když Jób Boha neviděl, věřil, že bdí nad jeho cestami a smysluplně zachází s jeho životem. Jób začínal chápat, že je zkoušený. Nevěděl o satanově žalobě, která se dotýkala jeho osoby. Jeden ze stupínků na cestě od zoufalství k víře bylo uvědomění, že nejde o trest ani nespravedlivé zacházení, ale o zkoušku, ze které by měl vyjít jako čisté zlato z ohně.“ (3BC 561) Tuto změnu pozorujeme v jeho rozhovoru s Bohem.

Když prožíváme utrpení a strach před smrtí, máme velkou přednost, že známe pravdu o vzkříšení Krista. Jak může toto vědomí ovlivnit tvoje modlitby v čase zkoušek?

NEČEKANÝ OBJEV

Největší žal Jóbovi nepřináší ztráta majetku nebo rodiny, ale to, že necítí Boží přítomnost. Kde ji Jób nakonec našel? Jb 38,1

Uprostřed poslední řeči Elíhúa nastal silný vítr (kap. 37) a Bůh promluvil k Jóbovi ze smršťe. „Na to odpověděl Jóbovi ze smršťe Hospodin.“ (38,1) V bouřkách života zápasíme a v bouřkách nacházíme Boha.

V knize Jb 38 Bůh nechce „uvádět argumenty, ale chce zjevit sám sebe. Nevysvětluje Jóbovi příčiny jeho utrpení. Správně poznat Boha je důležitější, než odhalit všechny příčiny. Bůh nevysvětluje příčiny neštěstí ani proč spravedliví trpí. Nehovoří o budoucím světě ani o odškodnění křivd v budoucnosti. Bůh jednoduše zjevuje sám sebe – svoji dobrotu, moc a moudrost – a předpokládá, že toto zjevení odpoví Jóbovi na jeho problémy“. (3BC 598)

Bůh nikdy neodhalil Jóbovi příčinu jeho utrpení. Proč? Možná proto, že v tomto životě musíme často důvěřovat Bohu bez toho, abychom věděli, proč trpíme. Zdá se však, že Jóbovi stačilo setkat se s Bohem (42,5.6) a opět s ním navázat spojení.

Dnes existuje mnoho „zlodějů“, kteří se snaží vzít nám důvěrný vztah s Bohem. Nejednou dovolíme, aby se hřích, smutek a bolest postavili mezi nás a Boha. Nejnebezpečnější zbrani proti víře jsou však pochybnosti. Po studiu současných poznatků ne jeden křesťan zvolá: „Odnegli mého Pána a nevím, kam ho položili.“ (J 20,13) Spustit zrak z Boha znamená podkopat si pevný základ života.

Jak můžeme navázat spojení s Bohem? Žd 11,6; Ř 10,17

Dnešní věřící člověk nemusí nikdy okusit Boží mlčení, protože k nám hovoří prostřednictvím svého slova. Ve svém srdci si můžeme udělat zásobu jeho zaslíbení, které nám ho, a to nejvíce v čase zkoušek, přiblíží. I zpěv nás může pozdvihnout z temných údolí života. Tak se tato zaslíbení a písně můhou stát nejkrásnějšími modlitbami, jaké jsme kdy vyslovili.

Které zaslíbení a písně máš uložené ve svém trezoru víry na horší časy? Jak se můžeme naučit povznést se nad svoje pocity?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Četli jsme o poslední zaznamenané modlitbě Jóba. (42,7-10) Co nás tato modlitba učí o milosti a odpuštění?

V knize Proroci a králové si přečti str. 86-88

„Usilujme chodit ve světle tak, jako chodil ve světle Kristus. Pán ukončil Jóbovo otroctví, když ho o to prosil, a to nejenom kvůli němu samému, ale také kvůli těm, kteří mu protirečili. Když Jób usilovně toužil pomoci těm, kteří se proti němu provinili, sám obdržel pomoc... Modlíme se nejenom za sebe, ale také za ty, kteří nám ublížili a stále nám křivdí. Modlete se, modlete se, zvláště ve svém srdci. Nedovolte Bohu odpočinout si, protože jeho ucho je otevřené pro upřímné a naléhavé modlitby, když duše v pokoře stojí před ním.“ (3BC 1141)

Diskusní otázky

Proč Bůh vyslyšel modlitbu za jeho tři přátele?

Jóbovi přátelé ho obvinili z hřichu, ale on si nebyl vědom žádného provinění, pro které by měl trpět. Jak by ses cítil, kdyby ses měl modlit za podobné přátele jako měl Jób?

Jób se modlil za své přátele. Můžeme na základě toho předpokládat, že přímluvná modlitba bude vždy odměněná materiálním úspěchem?

Shrnutí

V čase problémů a trápení je Bůh s námi, i když jeho přítomnost možná necítíme. Prostřednictvím modlitby a víry v zaslíbení jeho slova se ho však musíme pevně držet.

MOJŽÍŠ – MODLITBA POKORY

Pohled zpět je někdy nepříjemný!

Vzpomínky na minulost mohou být i neradostné, jak to bylo v případě manželů – misionářů, kteří cítili zármutek nad tím, že roky jejich služby nepřinesly žádné ovoce. Budovy, které postavili, byly zničené. Litovali, že neinvestovali víc energie do lidí. „Kdybychom tehdy byli laskavější a více přátelšší!“ myslí si nyní.

I výchova dětí je náročná úloha. Nebylo by to úžasné, kdybychom spolu s dětmi dostali i nějakou detailní příručku na jejich výchovu?

Nejednou slyšíme povzdech „kdyby“. „Kdybych byla poznala jeho povahu dřív, než jsem si ho vzala!“ „Kdybych si nebyl tak pokazil život!“ „Kdybych tehdy odpověděl na Boží volání!“

Zdá se, že Mojžíš se v 90. žalmu vrací do minulosti. Říká: „Počet našich let je sedmdesát roků, jsme-li při síle, pak osmdesát, a mohou se pyšnit leda trápením a ničemnostmi; kvapem uplynou a v letu odcházíme.“ (v. 10)

V tomto úkolu se naučíme, jak Mojžíš hodnotí uplynulá léta.

Týden ve zkratce

1. Přehled 90. žalmu
2. Domov
3. Pod tíhou Božího hněvu
4. Midjánská poušť
5. Boží odpověď

Základní text

„Hospodin, Hospodin! Bůh plný slitování a milostivý, shovívavý, nejvyšší milosrdný a věrný, který osvědčuje milosrdenství tisícům pokolení, který odpouští vinu, přestoupení a hřích.“ (Ex 34,6-7)

PŘEHLED 90. ŽALMU

Většina biblických učenců věří, že 90. žalm napsal Mojžíš. Mnohé překlady proto na začátek žalmu uvádějí: „Modlitba Mojžíše, muže Božího“. (Porovnej Dt 34,10) Tento žalm je tedy ze všech nejstarší.

Ž 90 se skládá ze tří částí. Postupně si ho přečti a ke každé části napiš příslušné verše.

Nekonečný Bůh

Smrtelný člověk

Prosba za vysvobození

Ž 90 odhaluje Mojžíšovy myšlenky, zřejmě na konci jeho pobytu v Midjánu. (Ex 2,11-3,3) Je-li tomu tak, potom je možné jeho obsah vysvětlit následujícím způsobem:

Úvodní verše žalmu představují horu Sínaj a Boží vznešenost v protikladu k lidské křehkosti všeobecně i k Mojžíšovým omylům. (v. 7.8) To, že zabil Egyptřana, ukazuje, že ví, jaký úkol mu Pán Bůh určil. (Sk 7,25) Tímto neuváženým činem však zbrzdil Boží záměr a překazil Boží plán pro jeho život. Překročil již hranici svých sedmdesáti let a blíží se k osmdesáti. (v. 9.10) Zklamán sám sebou prosí, aby ho Bůh naučil „počítat“ jeho dny, aby získal moudré srdce. (v. 12) Ještě stále věří zaslíbením, které dal Bůh otcům, a doufá, že se naplní. V myšlenkách se vrací k utrpení bratrů v Egyptě (v. 13.14) a prosí za jejich vysvobození. (v. 15.16) Nakonec prosí Pána, aby upevnil dílo jeho rukou, aby jeho život nebyl úplně zbytečný. (v. 17) (SDA Bible Dictionary 763)

Uvažuj o charakteru této modlitby. Najdi si čas a přehodnoť své priority. (v. 12) Investoval jsi do věcí, které za to vlastně nestály? Co uděláš nyní, abys za několik let nemusel při pohledu zpět litovat? Co řekneš člověku, který je zklamán svou minulostí a potřebuje povzbuzení?

DOMOV

Ve své modlitbě Mojžíš říká, že Pán byl jeho věčným útočištěm. (v. 1) Uved' konkrétní události z Mojžíšova života, které to dokazují.

Mojžíš jako autor Gn nejednou vzpomíná na „pokolení“ patriarchů od doby stvoření. (Gn 5; 10 atd.) Viděl, že jejich příbytkem byl Bůh. V domě, kde žije celá rodina, se jednotlivá pokolení rodí, žijí a umírají. Takovým domovem je Bůh pro svůj lid. V Ž 90 obrací Mojžíš své nohy k tomuto domovu. Nemá kam jinam jít.

Podobenství o milujícím otci hovoří o tom, jak budeme přivítáni. (L 15,11-20)

„Když ještě byl daleko, otec ho spatřil a hnut lítostí běžel k němu, objal ho a políbil.“ (v. 20)

Jakým kontrastem Mojžíš vyjadřuje Boží věčnost a krátkost lidského života?

Trvání Božího života (v. 2.4)

Trvání lidského života (v. 3.10)

Pomáhá nám tento náhled lépe porozumět Božímu plánu pro náš život?

Když Mojžíš rozjímal uprostřed midjánských vrchů, musel si uvědomovat, že Bůh má ještě delší trvání, než to, co kolem sebe vidí. Boží existence sahá od věčnosti v minulosti do věčnosti v budoucnosti. S bázní porovnává neměřitelnost Boží existence se životem člověka. Bůh, pro kterého čas nic neznamená, nařídil člověku vrátit se do prachu, (v. 3.4.) aby se naplnil rozsudek vynesený nad Adamem: „Prach jsi a v prach se navrátíš.“ (Gn 3,19)

I když je náš život neporovnatelně krátký v protikladu k Boží věčnosti, Kristus „vkročil“ do lidského času, když žil na zemi jako člověk. Pán a Stvořitel se na 33 let podrobil času tak, jako mu podléháme my. Jak nám to pomáhá chápat Boží lásku k nám?

POD TÍHOU BOŽÍHO HNĚVU

Mojžíš prožil ve svém životě dramatickou změnu. Z dědice egyptského trůnu se stal kočovným pastýřem na poušti. Jeho skvělé vědomosti z vědy a vojenského umění se zdály zbytečné. Jeho životní poslání bylo zmařené. Mojžíš si to mohl vysvětlit jediné tak, že Bůh se na něj hněvá. (v. 7.9.11) Roky míjely a v jeho životě, ani v životě Izraelců, se nic neměnilo. Dlouhodobé zkoušky jsou pro věřícího těžkou zkušeností. Někdy si myslíme, že Bůh se o nás už nestará. Naštěstí to není pravda. Bůh má o nás zájem.

Jakou představu měl Mojžíš o svých hříších? Jaký tajný hřích trápil jeho svědomí? Ž 90,8; Ex 2,12

S největší pravděpodobností ho vzpomínka na tento hřích pronásledovala i ve vyhnanství v Midjánu. Tento jediný neuvážený čin, kdy si myslel, že vysvobodí Izrael svou vlastní mocí, „očividně“ ukončil jeho kariéru a odsunul ji do neznáma.

Mojžíš dále prosí Boha o mimořádné věci. Napiš, o co.

Ž 90,13

Ž 90,14

Proč je to zvláštní, že Mojžíš prosí o taková požehnání?

Mojžíš „prosí, aby po noci smutku a trápení mu Bůh dal ráno pokoje a radosti“. (3BC 842) „Ohlas mi zrána své milosrdenství, neboť doufám v tebe. Dej mi poznat cestu, po níž mám jít, neboť k tobě pozvedám svou duši.“ (Ž 143,8)

Mojžíš chtěl mít ujištění o Boží lásce. Namísto úzkosti chtěl mít radost. Namísto odmítnutí toužil po Boží přízni. I když po tom toužíme všichni – je velmi důležité pamatovat na to, že musíme jít vírou a nejen pocity, které jsou ovlivňované různými věcmi.

Co bys řekl člověku, který lituje svých hříchů, stále se však cítí odloučený od Boha? Jak mu pomůžeš překonat jeho pocity?

MIDJÁNSKÁ POUŠŤ

Byl Mojžíšův život prohrá? Bylo čtyřicet let na midjánské poušti zbytečných? Hněval se na něj Bůh?

Léta vyhnanství byla ve skutečnosti důležitou kapitolou Mojžíšova života. „Obklopen hradbou hor byl Mojžíš sám se svým Bohem... Ve velebné vznešenosti věčných hor spatřil majestát Nejvyššího a uvědomil si, jak v porovnání s ním jsou egyptští bohové bezmocní a nicotní...

Jak léta ubíhala, putoval Mojžíš se svými stády po osamělých místech a zamýšlel se nad útrapami svého národa; přemýšlel o tom, jak Bůh jednal s jeho otci, myslel na zaslíbení Boží, jež byla dědictvím vyvoleného národa, a dnem i nocí stoupaly k nebi jeho modlitby za Izrael. Nebeští andělé rozprostřeli kolem něho světlo. A tam, osvěcen Duchem svatým, napsal knihu Genesis. Dlouhá léta, která strávil v naprosté samotě na poušti, přinesla mnohá pozhřebání nejen Mojžíšovi a jeho národu, ale i všem dalším pokolením lidí celého světa.“ (PP 180)

Léta, která strávil Mojžíš na poušti, mu poskytla čas na psaní. Jeho knihy – od první po pátou knihu Mojžíšovu, patří mezi nejvýznamnější literární díla. Je možné, že během svého pobytu v Midjánu napsal také knihu Jób. Zřejmě se zde potkal s Edomity a Midjánci, kteří byli Abrahamovými potomky a stejně tak ctili Pána Boha. K nim patřil Jób se svou rodinou. Žalm 90 velmi úzce souvisí s Gn a knihou Jób. Ve všech třech, kromě opakování tématu stvoření a pádu, člověk cítí Boží hněv a prosí o jeho milost.

Léta, která Mojžíš prožil jako pastýř na poušti, měla i další význam. „Mojžíš se měl naučit péči, sebezapření a starostlivosti o své stádo, aby se mohl stát soucitným a shovívavým pastýřem Izraele.“ (PP 179)

Jakou další prosbu vyslovil Mojžíš? Ž 90,16

Mojžíš se domníval, že nastal čas, aby Bůh pro svůj lid konal. Nechápal Boží úmysly a jen velmi nejasně si uvědomoval svou úlohu v Božích plánech.

Dokážeš při pohledu zpět vidět ve zkušenostech, které byly tehdy velmi těžké, Boží ruku a vedení? Mohou být takové zkušenosti oporou tobě, nebo někomu jinému, kdo právě nyní zápasí? Jak?

BŮH ODPOVÍDÁ

Jaké byly poslední Mojžíšovy prosby? Ž 90,15.17

Mojžíš vlastně říká: „Za čtyřicet let trápení na poušti mi dej čtyřicet let potěšení.“ Skutečně Bůh mohl léta vyhnanství a otroctví ukončit tak, jako to bylo v případě Jáкова nebo Josefa? Nemohl korunovat jeho utrpení radostí?

„Nakonec Mojžíš prosí, aby Bůh upevnil dílo svých rukou, aby jeho život nebyl zcela zbytečný. Je pravděpodobné, že právě tehdy se mu Bůh ukázal v hořícím keři a pověřil ho vrátit se do Egypta a vysvobodit Izrael. (Ex 3,1-10)“ (SDA Bible Dictionary 763) V Ex 3,9-12 si přečti, jak Bůh odpovídá Mojžíšovi.

Opona se zvedla a odhalila Mojžíšovi jeho budoucnost. Bůh vstoupil do děje a Mojžíš měl být hlavní postavou dramatu. Zpočátku nebyl připravený na svou novou roli. Dlouhá léta samoty, pocit prohry a Božího hněvu zanechaly stopy na jeho sebedůvěře. Ale opětovným ujištěním, že bude s ním a že mu pomůže, vzbudil v něm Bůh ztracené sebedůvědomí. (Ex 3,12.14; 4,2-5.12)

Během následujících čtyřiceti let žil Mojžíš v tak úzkém společenství s Bohem, jako nikdo předtím. Dvakrát byl čtyřicet dní a nocí „uvězněný“ Bohem na hoře Sínaj, až se jeho tvář skvěla Boží slávou. (Ex 24,18; 34,28.30)

Mojžíš viděl Boží slávu – krásu jeho charakteru. Pochopil, že Bůh nenávidí hřích, ale slitovává se nad hříšníkem a miluje ho nesmírnou láskou. I když nemáme tu přednost Boha vidět, Pán se nám ve skutečnosti zjevil ještě viditelněji. Kdy a jak to může změnit naše životy?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Když si Izraelci udělali zlaté tele a klaněli se mu, Mojžíš se za ně opět modlil. Díky těmto přímluvným modlitbám se stal významným modlitebníkem. Přečti si tuto jeho modlitbu v Ex 32,11-14. Co se naučíš o Bohu a modlitbě v porovnání s Ž 90?

V knize Patriarchové a proroci si přečti str. 350-357.

„Nech mne, abych... je vyhladil,“ zněla slova Boží. Jestliže Bůh pojal úmysl vyhladit Izraelské, kdo se jich mohl zastat, kdo za ně mohl orodovat? Mnozí by jistě ponechali hříšníky jejich osudu. Mnozí by jistě s radostí vyměnili svůj život plný námahy, strastí a obětí, za něž je jim odměnou jen nevděk a reptání, za život, který by mohli strávit bez takových těžkostí a ve cti, zvláště nabí-li jim takovou výměnu sám Bůh.

Mojžíš však měl ještě důvod k naději i v takové situaci, která vyvolávala malomyslnost a hněv. Hospodinovým slovům: 'Nyní nech mne,' rozuměl tak, že Bůh mu nezakazuje, aby se za Izraelské přimlouval, nýbrž naopak, že ho k tomu vyzývá. Pochopil z nich, že toliko modlitba může Izrael zachránit a že bude-li za ně prosit, Bůh jich ušetří.“ (PP 231-232)

Diskusní otázky

Jaké zásady pro modlitbu nacházíme v Ž 90?

Ž 90 je v podstatě naléhavou modlitbou za Izrael. Jak může být tento žalm modlitbou za Boží církev dnes? Setkáváme se dnes se stejnými duchovními problémy?

Na začátku jsme hovořili o tom, že všichni hrajeme hru „kdybych jen...“ Jak se v ní dá podle Ž 90 vyhrát?

Možná Mojžíš skutečně psal tento žalm, když seděl na kameni v midjánské poušti a pásł ovce. Může to být k něčemu dobré, když si některé své modlitby zapíšeme?

Shrnutí

Jestliže se život neubírá podle našich představ, pohled do minulosti i budoucnosti nás může zmalomyslnět. Mojžíšova zkušenost nás však učí, že můžeme s důvěrou odevzdat své životy do Božích rukou. Jeho přízeň spočine na nás a on „upevní dílo našich rukou“.

MODLITBY VÍTĚZSTVÍ – ANNA A MARIE

Bůh často začíná připravovat lidi na zvláštní poslání už tím, že jejich rodiče vede přes nelehké zkoušky. Sussana Wesleyová (1669-1742), matka Johna Wesleya, byla jedním z takových příkladů. Sussana byla cílevědomou a hluboce zbožnou manželkou kazatele. V průběhu jednadvaceti let se jí narodilo devatenáct dětí a z nich devět zemřelo. Sussana učila svoje děti doma. Když jim bylo pět let, naučila je abecedu. Jako učebnici používali první knihu Mojžíšovu. Rodinné pobožnosti se konaly každý den. Navíc si jednou týdně povídala s každým dítětem o jeho otázkách a problémech v duchovní oblasti. Jednou se stalo, že jeden rozhněvaný člen sboru podpálil jejich dům. Šestiletý Ján skoro přišel o život. Důsledek toho byla větší starost o toto dítě. Do svého deníku napsala: „Chci zvlášť dbát o duši toho chlapce a vštípit do jeho mysli zásady pravého náboženství a čestnosti.“ (Ruth Gordon Short) Díky této duchovní výchově se John a Charles Wesleyovci stali zakladateli a pilíři metodistického hnutí – John svojí celoživotní kazatelskou službou a organizačními schopnostmi a Charles více než šesti tisíci písněmi, kterými obohatil křesťanský svět.

Sussana šla ve stopách svých předchůdkyň, Anny a Marie, jejichž modlitby nás budou tento týden inspirovat.

Týden ve zkratce

1. Zoufalství bezdětné ženy
2. Modlitba v chrámě
3. Chvalozpěv
4. Vítězství
5. Mariin chvalozpěv

Základní verš

„Nuzného pozvedá z prachu, z kalu vytahuje ubožáka; posadí je v kruhu knížat a za dědictví jim dá trůn slávy.“ (1 Sam 2,8)

ZOUFALSTVÍ BEZDĚTNÉ ŽENY

Vždy, když chtěl Bůh darovat svému lidu velkého proroka, vybral si tu nejzajímavější rodinu. Elkána, potomek vzbouřence Kórača (1 Pa 6,3-8; Nu 16) byl zbožný levita a milující manžel. I jeho manželka Anna byla věrná a oddaná Bohu.

Z uvedených textů vypiš příčiny jejich neštěstí.

1 S 1,1.2

1 S 1,4.5

1 S 1,6.7

Tak jako dnes nacházejí ženy společenské uplatnění a ohodnocení v zaměstnání, tehdy je získávaly narozením synů. Lidi považovali neplodnost za velké neštěstí.

Je přirozené, že žena nestrpí, když její manžel věnuje svoji náklonnost jiné ženě. Žádná žena se neuspokojí s druhým místem. Manželky, jako Hagar, Lea a Peninna se cítily ohrožené, protože jejich muži upřednostňovali milované ženy. Žárlivá a zatrpklá Peninna chtěla sužováním Anny povýšit sebe. To činila, dokud nepřivedla Annu do zoufalství. Navíc se Peninna cítila nadřazená, protože měla děti.

„Anna měla důvod být znechucená a zatrpklá. Nemohla mít děti. O svého manžela se dělila se ženou, která se jí posmívala. (1, 7) Její manžel nebyl schopen vyřešit tento problém (1,8) a ani kněz nerozuměl jejím pohnutkám. (1,14) Anna však nemyslela na odplatu ani na to, že by se měla vzdát. Anna se modlí. Svůj problém svěřuje Bohu.

Každý z nás se může ocitnout v období „neplodnosti“, kdy nevidíme žádné ovoce naší práce, služby nebo vztahů. Je těžké modlit se ve víře, když se cítíme tak neschopní. Anna však zjistila, že modlitba otevírá Bohu dveře, aby mohl konat“. (Life Application Study Bible, 434)

Co bys poradil člověku, kterému se zdá jeho život „neplodný“? Vysvětli, jak může pomoci modlitba.

MODLITBA V CHRÁMĚ

V Izraeli platil zákon, že každý muž měl jít třikrát do roka na určené svátky do svatyně. (5 Moj 16,16) Elkána tam se svojí rodinou pravidelně chodil, čímž vyjadřoval svojí oddanost Bohu. Ve svatyni bylo možné vidět dva druhy lidí. Byli tam kněží, kteří brali úplatky, vydírali, přejídali se a obtěžovali ženy, které se přišly modlit. Takovým chováním vzbuzovali synové Éliho, Chofní a Pinchas pohoršení a hanobili bohoslužby. (1 S 2,12-17.22) Na druhé straně tam byli i ti, kteří se podobně jako Anna modlili celým srdcem k Bohu.

Čím se vyznačoval Annin rozhovor s Bohem?

1 S 1,11

1 S 1,12

1 S 1,13

1 S 1,15

Élí nejednou nacházel své dva syny v opilém stavu, a proto i Anna se mu na první pohled zdála opilá. V předešlých verších jsme četli, že Elkána Anně domlouval kvůli tomu, že nepije a nejí, a nyní jí vysvětluje Élí, že toho snědla a vypila příliš mnoho! Na tuto výčitku odpověděla Anna celkem pokojně. Élí jí dal svoje požehnání a ona ve víře, že Bůh slyšel její modlitbu, odešla a navedla se. Ve verších 19 a 20 si přečti, jak Bůh odpověděl na její modlitbu.

Někdy se Bůh rozhodne svěřit výchovu dítěte neplodné ženě, jako byla například Sára, Rebeka, Anna a Alžběta. Přetrvávající silnou touhou po mateřství vzniká u ženy silné citové pouto k dítěti. Jen málo žen by bylo ochotných odevzdat své dítě Pánu, jak to udělala Anna. Její oběť, podobně jako Abrahamova ochota obětovat syna, do jisté míry odráží Boží oběť, když se pro nás vzdal svého syna.

Co nám Annin skutek odevzdání syna do chrámu říká o věrnosti Pánu?

CHVALOZPĚV

Co nám Annina starostlivost o Samuela říká o její věrnosti slibu, který dala Bohu? 1 S 1,11.21-23

Když byl Samuel ještě malý, rozhodla se Anna nejít na svátky, aby mohla začít s výchovou již od dětství. Anna „sledovala jeho růst, poslouchala jeho dětské štěbetání a její láska k němu ze dne na den rostla. Byl to její jediný syn, kterého jí darovalo nebe. Přijala ho jako poklad zasvěcený Bohu a Dárce nechtěla připravit o to, co mu patří“. (PP 430)

Když se Anna konečně vrátila do Šíla, přivedla s sebou také Samuela. Po vykonání oběti přivedla svého syna k Élímu a řekla: „Dovol, můj pane, při tvém životě, můj pane, já jsem ta žena, která tu stála u tebe a modlila se k Hospodinu. Modlila jsem se za tohoto chlapce a Hospodin mi dal, zač jsem ho tak naléhavě prosila. Vyprosila jsem si ho přece od Hospodina, aby byl jeho po všechny dny, co bude živ.“ (1 S 1,26-28) Anna věřila, že Bůh, který jí dal toto dítě jako odpověď na její modlitbu, se o něho dokáže postarat. Díky její výchově již chlapec věděl, jak chválit Boha. (v. 28)

Přečti se Anninu modlitbu chvály. (1 S 2,1-10) Jaká je hlavní myšlenka této modlitby? Za co byla vděčná? Který verš vyjadřuje její postoj k Pennině?

Protože se plně podřídila Pánu, je šťastná, že má přednost vrátit Stvořiteli to, co jí sám dal. Zkušenost Anny představuje největší požehnání, které mohlo obohatit i život Penniny. Bůh toužil zachránit Penninu stejně tak, jako zachránil Annu. Mohl to snad učinit lepším způsobem, než ukázat radost a nadšení někoho, kdo mu důvěřuje a neoplácí zlym za zlé? (2BC 461)

Jak na tebe působí modlitby druhých? Přemýšlej o tom, jak tvoje modlitby ovlivňují jiné? Co nám to říká o zodpovědnosti modlit se rozumně?

VÍTĚZSTVÍ

Co bylo zdrojem a důvodem Anniny velké radosti? 1 S 2,1-3

Pennina a její děti (nepřátelé Anny) se nestyděly Anně říkat, že je pod Boží klatbou. Narození Samuela však dokázalo, že jí Bůh obhájil. V tomto jednom dítěti viděla zaslíbení dalších dětí. (1 Sam 2,1.5.21) Raduje se z toho slovy: „Mé srdce jásosem oslavuje Hospodina, můj roh se zvedá díky Hospodinu.“ V tehdejší společnosti byl roh symbolem síly. Jako křehké lidské bytosti se často cítíme slabí a nejistí. Podobně jako Anna potřebujeme založit svoji sebedůvěru na Bohu, naší skále.

V řadě postav (1 Sam 2,1-10) Anna dává do protikladu úspěch Božího lidu a jeho nepřátel.

Postavy	Boží nepřátelé	Boží lid
Síla	Luky silných jsou polámané.	Klesající jsou opásáni silou.
Hlad	Sytí vyhládlí.	Hladoví se nasytí.
Neplodnost	Matky mnohých synů chřadnou.	Neplodná porodila sedm dětí.
Smrt	Bůh usmrcuje.	Bůh oživuje.
Chudoba	Bůh ochuzuje.	Bůh obohacuje.

Ve svém chvalo zpěvu Anna zevšeobecňuje svoji situaci. Když hovoří o silných bojovnících, myslí zřejmě na boje mezi Izraelci a Pelištejci. V Samuelových dnech je Bůh opravdu porazil hřměním z nebe. (1 Sam 1,10; 7,10)

Poslední část desátého verše nám něco prozrazuje. Když Izrael ještě neměl krále, kdo mohl být králem Pána a jeho pomazaným? Židovští a křesťanští znalci se shodují v tom, že jde o mesiášské proctví. Mohlo by to být i proctví o Davidovi, vždyť ono ho přesahuje až k „Synovi Davida“ (Mat 22,23), Mesiáši Ježíši. Jedině on bude vyvýšený, když „Hospodin povede při i s dálavami země“. (1 Sam 2,10)

Bůh odpověděl na modlitby Anny nadpřirozeným způsobem. Ne každý prožil podobnou zkušenost. Jak potěšit jiné, nebo sami sebe, když Bůh neodpovídá tak, jak jsme si to představovali?

MARIIN CHVALOZPĚV

Když Bůh předurčil, že Samuel bude jeho prorokem, nejprve si vybral matku, která ho bude vychovávat. Když Bůh poslal svého Syna, aby se stal Spasitelem světa, opět vybral zvláštní ženu, aby se stala jeho matkou.

Od té doby, co Bůh zaslíbil, že „semeno“ ženy rozdrtí hlavu hada (Gn 3,15), mnohé izraelské ženy doufaly, že se stanou matkou zaslíbeného Mesiáše. Když se narodil Kain, Eva zvolala: „Dostala jsem muže, Pána.“ (doslovný překlad) Ale mylila se. Staletí přešla a naděje se pomalu vytrácela. Potom anděl sestoupil do města Nazaret (kořen slova „Nazaret“ může znamenat – rozhledna, výhonek, kořen, větev), kde vyrůstal Ježíš, výhonek z kořene Jišajova. (Iz 11,1; Mt 2,23) V tomto městě našel Bůh mladou ženu, která se měla stát matkou Mesiáše.

Marie a Anna se cítily poctěné darem syna. Bůh učinil zázrak v životě každé – jedna počala, i když byla neplodná a druhá počala, i když byla panna. Obě byly naplněné vděčností vůči Bohu za to, jaké velké věci pro ně vykonal.

Marie měla ryzí charakter a hluboké poznání Písma. Její spontánní modlitba je plná citátů z hebrejských Písem. Poznání Písma jí připravilo na její poslání být Ježíši prvním učitelem.

U L 1,46-55 si přečti Mariin chvalozpěv. Které verše její modlitby se odvolávají na Starou smlouvu?

Ž 34,2,3

Ž 71,19

Ž 98,1

Ž 138,6

Ž 103,17

Ž 98,3

L 1,52. „Tento citát se týká především utlačených. Marie snad myslela na krutého tyrana Herodesa, který povraždil nejen tisíce Židů, ale i své nejbližší příbuzné. I tehdejší židovská literatura potvrzuje fakt, že obyčejný lid velmi často trpěl nouzí.“ (5BC 687)

Marie ve své modlitbě říká: „že se mnou učinil velké věci ten, který je mocný. Svaté jest jeho jméno.“ (L 1,49) I když nikdo z nás nemůže říct, že Bůh pro něho učinil tak velké věci jako pro Marii, jaké velké věci učinil Bůh ve tvém životě?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Opět si přečti modlitbu Anny (1 S 2,1-10) i Marie (L 1,46-55). V čem jsou si podobné?

V knize Patriarchové a proroci si přečti kapitulu „Samuel a jeho dětství“.

Marie i Anna poznaly nouzi a okusily, jaké požehnání přináší oslava Boha. Z jejich zkušenosti se můžeme naučit, jak naše modlitby okořenit chválou. Ellen Whiteová píše: „Chválit Boha z celého srdce je stejně tak důležité, jako se modlit. Světu i nebeským bytostem máme ukázat, jak si vážíme obdivuhodné Boží lásky k hříšnému člověku a že očekáváme stále větší a větší požehnání z Boží nekonečné plnosti. Mnohem více musíme mluvit i o svých radostných zkušenostech. Když budeme vyprávět o Boží lásce a o jeho úžasných činech, které učinil pro svoje děti, pak po zvláštním vylití Ducha svatého vzroste i naše užitečnost ve službě pro Pána.“ (COL 299.300)

Diskusní otázky

Jaké principy modlitby ses naučil v tomto týdnu? Zopakuj si principy modlitby, o kterých jsme mluvili v první úloze. Jak odpovídají principům modlitby, které jsme studovali tento týden? Jaké další zásady můžeme odvodit z těchto modliteb?

Které Boží vlastnosti inspirovaly Annu k tomu, že ve své modlitbě chválila Boha? Které inspirovaly Marii?

**Jak se Anně změnila nálada po tom, co se modlila v chrámě? 1 S 1,18
Co nám to říká o prospěšnosti modlitby?**

Proč je důležité na modlitbách nejen vyjádřit svoje prosby, ale také ho chválit?

Shrnutí

Bolest, kterou snášela Anna kvůli své neplodnosti a posměchu své sokyně, ji připravila na velké poslání v Izraelských dějinách. Marii přiměla pokora pro přijetí nejvyšší zodpovědnosti, jaká byla kdy svěřena lidské bytosti – vychovat Božího syna. Tyto zkušenosti je vedly k hlubokým modlitbám, které jsou až dodnes poučením a inspirací pro Boží lid. I naše modlitební zkušenosti nás mohou vést blíže k Bohu i k sobě navzájem.

MODLITBA POKÁNÍ – DAVID

Harry Orchard byl jedním z nejznámějších vrahů své doby. V letech 1896-1905 se zúčastnil krvavého boje, který propukl mezi horníky a jejich předáky. Tehdy se první dělnické organizace zapojily do sociální revoluce proti „bezohledným kapitalistickým silám“. Představitelé dělníků se považovali za zachránce utiskovaných mas. Na jejich příkaz Orchard vyhazoval do povětří vlaky, továrny a doly, aby zastrašil vedoucí, dělníky a vládní činitele. Tak se začalo šířit násilí. Obzvláště krutě se pomstil Frankovi Steunenbergovi, guvernérovi státu Idaho. 30. prosince 1905 ukryl vedle brány do Steunenbergova domu do sněhu bombu. Obrovský výbuch usmrtil Steunberga a otřásl městem Caldwell. Orchard byl zatčen a uvězněn. Když ležel ve své cele, začalo ho trápit svědomí. Myslel na sebevraždu, avšak na druhé straně se při myšlence na ni bál věčného ohně. Pronásledovala ho jediná otázka: „Může Bůh odpustit vrahovi?“

Tento úkol nám odpoví na tuto otázku a dovypráví nám příběh Harryho Orcharda.

Týden ve zkratce

1. Hřích – zamaskování a odhalení
2. Vyčítky a pokání
3. Pravda a nic než pravda
4. Očisti mě!
5. Vzpomínky na hřích

Základní verš

„Smiluj se nade mnou, Bože, pro milosrdenství svoje, pro své velké slitování zahlad' moje nevěrnosti“. Ž 51,3

HŘÍCH – ZAMASKOVÁNÍ A ODHALENÍ

Král David byl nejvýznamnějším izraelským králem. Rozšířil hranice Izraele až do nejvzdálenější oblasti a učinil Jeruzalém hlavním městem. Už tři tisíceletí jsou jeho žalmy součástí bohoslužeb Božího lidu. Stal se praotcem a předobrazem Krista, Mesiáše. David si však svůj život poskvrnil ohavnými hříchy.

Jaké pokušení způsobilo Davidův pád a proč? 2 S 11,1-4

Rozhodnutí, která děláme v silném emocionálním rozrušení, bývají většinou špatná.

Lichotky, přepych a styk s okolními národy se u králových poddaných netolerovaly. Královy přestupky však neměl nikdo odvahu odsoudit a to otupovalo jeho představu o krajní ohavnosti hříchu. „Jakmile se satanovi podaří odvrátit duši od Boha, snaží se podnítit nečisté choutky, jež vyvolává lidská smyslnost. Nepřítel nezasáhne náhle, jeho působení není zpočátku prudké a nápadné. Nejprve skrytě podrývá naši pevnost v dodržování zásad“. (PP 539) Satan nás pomalu, krok za krokem, odvádí od Boha, až se úplně odvrátíme, a potom rychle nastaví past.

Co udělal David, aby zamaskoval svůj hřích? 2 S 11,6-8.14-17.27

Zamaskování bylo horší než počáteční zlo. Hřích ho sevřel do svých chapadel jako chobotnice. Když se snažil vyprostit z jednoho, zachytilo ho další. Když si myslel, že se osvobodil, zjistil, že jeho problémy teprve začínají. (2 S 11,27;12,10)

Jak Bůh přivedl Davida k tomu, aby si uvědomil svůj hřích? 2 S 12,1-14

Po Davidově počátečním hříchu (žádost v jeho srdci), se vymklo všechno z jeho kontroly. Vzpomínáte si na nějaký případ, kdy jeden hřích vedl k dalším? A jak je to s našimi „malými“ hříchy?

VÝČITKY A POKÁNÍ

Pod vlivem výčitek svědomí a odporu ze sebe samého napsal David 51. žalm. Odkryl v něm nejen hloubku své viny, ale též dosah spasení. David určil tuto píseň pro hudební přednes při veřejných bohoslužbách, aby se i další mohli poučit z jeho smutné minulosti. Zároveň si také přál, aby si uvědomili, že Bůh má moc zachránit i toho nejhoršího hříšníka. Je to krásný příklad spasení z víry v Krista.

Co bylo základem Davidovy prosby o milost? Ž 51,3,4

„V tomto nářku nenacházíme žádnou výmluvu, žádnou obhajobu, žádný pokus omluvit se, žádnou stížnost proti spravedlnosti zákona, který ho odsoudil. V upřímné pokoře neobviňuje David nikoho jiného, jen sám sebe.“ (3BC 755)

Jak Davida trápilo nečisté svědomí? Ž 51,5; 32,3,4

Harry Orchard prožíval duševní muka, když ve vězení přemýšlel o své minulosti. Odešel od ženy a malého děvčátka, alkohol a hazardní hry ho dovedly tak daleko, že se dopustil několika zločinů. Měl jen malou naději. Přesto mu Bůh mohl odpustit. Dr. David Paulson mu poslal malou Bibli, kterou Harry usilovně četl. V ní objevil Davidův příběh.

Jak bys pomohl člověku, který si myslí, že mu nemůže být odpuštěno, protože je velmi zlý?

PRAVDA, NIC NEŽ PRAVDA

Jak může být, podle Davidovy modlitby, člověk zbaven viny? Ž 32,5; 51,4

Když Nátan ukázal Davidovi ohavnost jeho hříchu, David se rozhodl udělat veřejné vyznání. Nepokoušel se vyvážit svůj hřích dobrem, které vykonal. Naopak, předstoupil před Boha jako hříšník od narození (v. 7), který prosí o milost. Obhajoval také Boží přísný soud za svůj hřích. (Ž 51,6)

Co Bůh požaduje od hříšníka? Ž 51,8,9

Upřímné vyznání neospravedlňuje hřích a neobviňuje druhé. Jak vzácná je dnes tato statečnost! Miliony lidí navštěvují advokáty a snaží se najít nějakou mezeru v zákoně. Kolik nevinných lidí je odsouzeno, zatímco praví viníci zůstávají na svobodě. Kolik nespravedlnosti je na tomto světě proto, že lidé neříkají pravdu.

Harry Orchard se rozhodl, že se nebude pokoušet o to, aby se z toho dostal. Nebude prosit za lehčí rozsudek, ani žádat svaz dělníků, který měl své právní zástupce, aby ho obhajoval. Věděl totiž, že mnozí jeho kamarádi se takto dostali na svobodu. Napsal: „Nechtěl jsem nic přikrášlovat ani překrucovat, jen upřímně a otevřeně vyznat, a to bez ohledu na důsledky.“ Toto rozhodnutí mluvit pravdu mu pomohlo obstát na soudu. Když se ho slavný soudce Clarence Darrow zeptal, co ho vedlo k rozhodnutí otevřeně se přiznat ke všem zločinům, odpověděl: „Chtěl jsem udělat všechno pro to, abych měl správný vztah s Bohem i s lidmi.“

Zkroušený duch, to je oběť Bohu. Srdcem zkroušeným a zdeptaným ty, Bože, nepohrdáš! (Ž 51,19)

Jak je možné pomoci tomu, kdo odmítá vyznat svůj hřích? Jak ti může pomoci modlitba, když sám zápasíš s tímto problémem?

OČISTI MĚ!

Co nás učí Davidova modlitba o tom, jak se stát opět čistým? Jaké obrazy používá David k popsání toho, co chce, aby Bůh udělal? Ž 51,3.4.9.11.12

David neřekl: „Prokaž mi ještě poctu,“ jako to udělal Saul (1 S 15,30). Chtěl, aby Bůh změnil jeho porušenou přirozenost.

Ex 32,32.33 hovoří o vymazání hříchu, který je zaznamenaný v Božích knihách. David se modlil, aby mu Bůh nepočítal jeho viny v den soudu. „Zbavit hříchu yzopem“ odkazuje na očištění od malomocenství. Kněz namočil yzop do krve a pokropil jím toho, který se očišťoval. Pisatel listu Židům ztotožňuje tuto očišťující krev s krví Ježíše Krista (Žd 12,24). Izraelci používali svazek yzopu, když měli krví beránka natřít dveře svých domů. Tento čin je zachránil před smrtí, protože to byl symbol Kristovy spravedlnosti, která je nám připočtena vírou.

„Umyj mě a budu jako sníh“, poukazuje na čistotu oděvu. Výsledkem takového důkladného očišťování je zářivě bílé roucho. „I kdyby vaše hříchy byly jako šarlat, zbělejí jako sníh.“ (Iz 1,18)

Jaká slova toužil David slyšet, když byl zbaven svého přestoupení? Co to pro něj znamenalo? Ž 51,10.12

Tou samou mocí, kterou Bůh stvořil svět, očistí a obnoví i hříšníka. Harry Orchard věděl, že Bůh udělal v jeho životě zázrak. „Dříve, než Bůh vstoupil do mého života, dokázal jsem celé hodiny sedět a poslouchat drsné a nemravné příběhy, hrát takřka každou hru a moje řeč – to byla nadávka za nadávkou. Když jsem se znovu narodil, všechny tyto moje staré sklony byly pryč a vůbec mě už nepřitahovaly.“ (Harry Orchard)

David toužil nejen po odpuštění, ale i po očištění. Ti, kteří znají moc odpuštění, usilují ve víře o nové srdce. Vysvětli, proč odpuštění vyvolává v člověku takovou touhu. Proč musí přijít nejprve odpuštění? Co se stane, když se snažíme o „čisté srdce“ bez touhy po odpuštění?

VZPOMÍNKY NA HŘÍŠNOU MINULOST

Bůh má radost, když může zvednout padlou lidskou bytost. Spasí všechny, kteří k němu přicházejí prostřednictvím Ježíše Krista. Bůh nám odpustí a přijme nás bez ohledu na to, jaký hřích jsme učinili a jak jsme si pokazili život.

I někteří z nejpřímnějších věřících byli kdysi opovrženíhodnými hříšníky. Ježíš Kristus ujistil zločince na kříži, že s ním bude v ráji. Z Pavla, který pronásledoval Kristovu církev, se stal největší apoštol. John Newton, kazatel a autor písně „Jak vzácná milost“, připravil na svůj náhrobek následující text:

„John Newton, kdysi nevěřící a nemravný člověk, byl díky nesmírné milosti našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista ušetřen, obnoven, omilostněn a ustanoven zvěstovat víru, kterou po dlouhou dobu usiloval zničit.“ (Grace Irwin)

George Mueller, zhýralý mladík, se stal velkým mužem víry a otcem tisíců sirotků. Bill Wilson, který se léčil z alkoholismu, založil nadaci Anonymní alkoholici. Spasení, které tito muži okusili, je vedlo ke službě těm, co padli.

Někdo by si mohl třeba myslet, že pokud je Boží milost tak veliká, může dále hřešit. Proč je tento názor nesprávný? Ř 6,1- 4

Všichni, které jsme vzpomínali, ve své minulosti činili pokání. Bůh sice hřích odpustí, ale od jeho následků neušetří (Ex 34,7). Davidův hřích způsobil smrt jeho čtyř synů, vyvolal občanskou válku a oslabil morální sílu národa. „Ač David litoval svého hřichu a Hospodin mu odpustil a přijal ho, sklízel neblahé plody sémě, které sám zasel.“ (PP 544) Požitek z hřichu je jen chvilkový, avšak následky jsou trpké a dlouhodobé.

Je součástí naší křesťanské služby pomoc lidem v překonávání zasloužených důsledků hřichu?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Přečti si 130. žalm. Je to další kající modlitba, „vznání hříšníka, který v zoufalství volá k Pánu a prosí o odpuštění. Uvědomuje si, že pokud by s ním Pán naložil podle jeho hříchů, byl by jeho případ beznadějný. Pán se představuje tomuto hříšníkovi jako odpouštějící Bůh.“ (3 BC 915)

V knize Cesta ke Kristu si přečti kapitoly „Pokání“ a „Vznání“.

„David často vítězil v Bohu, a přece žil s pocitem nehodnosti a hříšnosti. Jeho svědomí nebylo bezcitné ani mrtvé. Volal: ‘Svůj hřích mám stále na mysli’. Nenamlouval si, že hřích je něco, co se ho netýká. Modlil se, aby ho Bůh svou mocí ochránil před možným hříchem a očistil ho od skrytých vin“. (3 SDA BC 147)

„Bůh chtěl, aby Davidův příklad posloužil jako upozornění, že ani ti, kterým se dostává hojnosti požehnání a Boží přízně, si nesmějí být příliš jisti, nesmějí přestat být ostražiti a nesmějí ustát v modlitbách“. (PP 544)

Diskusní otázky

Přijal Bůh Davida na základě jeho lítosti, vyznání, pokání anebo na základě Kristovy spravedlnosti?

Proč musí být naše naděje na spasení zakořeněna v Kristu, a ne v nás?

Proč je Davidova zmínka o Jeruzalému v Ž 51,20.21 vhodným závěrem jeho modlitby?

Jakou roli hraje modlitba při vyznání a pokání?

Shrnutí

Z Davidových modliteb se můžeme naučit, že pokud chceme být před Bohem spravedliví, musíme k němu přijít takoví, jací jsme. Musíme vyznat svoje hříchy a prosit ho, aby nás očistil a opět přivedl k životu. „Kdo kryje svá přestoupení, nebude mít zdar, ale kdo je vyznává a opouští, dojde slitování“. (Př 28, 13)

MODLITBA ZA BOŽÍ DŮM – ŠALOMOUN

Rychlost světla je 300 000 km za sekundu. To znamená, že dříve než jednou mrkneme okem, oběhne světlo sedmkrát kolem naší planety. Přestože světlo letí takovou rychlostí, k nejbližší hvězdě naší sluneční soustavy Proxima Centauri by doletělo za 4,3 roku. Některé hvězdy jsou tak daleko, že i rychlostí světla bychom se k nim dostali až za několik bilionů let.

Vesmír je opravdu obrovský. Avšak Bůh, který ho stvořil, je ještě větší. Ne fyzicky, ale jako umělec, který převyšuje svoje dílo, tak Bůh převyšuje svoje stvoření. Krásná hudba, socha, obraz, zkrátka každé umělecké dílo existovalo nejdříve v mysli svého tvůrce-umělce, který měl o něm nejen představu, ale uměl ho i vytvořit. V tomto smyslu převyšuje tvůrce vždy to, co vytvořil.

Jak tedy může Stvořitel vesmíru, jehož součástí jsme i my, přijít a bydlet s námi? To je takřka nepředstavitelná myšlenka. V Kristu, který byl nazván Imanuel, Bůh s námi, se však uskutečnila. V něm bylo lidství v nejužším spojení s Bohem. V tomto úkolu budeme hovořit o dalším prostředku, který si Tvůrce vesmíru vybral, aby přebýval mezi těmi, které stvořil.

Týden ve zkratce

1. Dům pro Boha
2. „Vyslyš z místa svého přebývání v nebesích“
3. Modlitba za vzpurný lid
4. „A když vyslyšíš, odpust““
5. „Jako můj lid“

Základní verš

„A můj lid, který se nazývá mým jménem, se pokoří a bude se modlit a vyhledávat mě a odvrátí se od svých zlých cest, tehdy je vyslyším z nebes, odpustím jim jejich hříchy a uzdravím jejich zemi“. (2 Pa 7,14)

DŮM PRO BOHA

Bůh vždy toužil být v blízkosti svého lidu. Od té doby, co se Izrael usadil v Kanánu, měl svůj příbytek v jednoduchých stavbách, domech a stanech v Sílo, Gibeónu a Jeruzalémě. Když král David zahanbeně pozoroval kontrast mezi Božím stánkem a jeho palácem, snil o tom, že jednoho dne postaví pro Hospodina chrám. Dal nakreslit plány a shromáždit potřebný materiál. Přednost postavit ho však měl až jeho syn Šalomoun.

Před staletími Mojžíš předpověděl, že si Bůh vyvolí město, kde bude přebývat jeho jméno (Dt 12,5). Na místě, kde měl Abraham obětovat svého syna Izáka a kde David obětoval oběti po ničivé pohromě, Izrael přinášel svoje oběti Bohu jako předobraz velké oběti Božího Syna (Gn 22,2-14; 1 Pa 21,15-18.22; 2 Pa 3,1)

Šalomoun stavěl chrám sedm let. Byla to velkolepá stavba z kamene a cedrového dřeva, zevnitř obložená zlatem. Slavnostní okamžik nastal, když kněží přinesli truhlu smlouvy a zařízení svatyně a vnášeli do chrámu.

Jak Bůh odpověděl na tento dar? 1 Kr 8,10.11 Jaká byla Šalomounova představa o jeho trvání? v. 13

„Kdyby byl Izrael zůstal Bohu věrný, byla by tato slavná stavba přetrvávala navěky, jako věčné znamení zvláštní přízně Boží k vyvolanému Božímu lidu“. (PK 30) Lidské selhání však překazilo tento Boží záměr. Naplní se až tehdy, když nový Jeruzalém sestoupí na naši zem a Bůh bude přebývat se svým lidem navěky.

Šalomoun postavil chrám jako příbytek Hospodinovu jménu (1 Kr 8,17-20). Kam chtěl dát ještě Hospodin svoje jméno? Zj 14,1 Co znamená nést jeho jméno?

Jméno není jen identifikační pomůckou, ale odhaluje charakter svého nositele. Boží charakter se plně zjevil v Ježíši Kristu, který lidstvu představil Boží jméno (J 17,6.26). Všechno, co se nazývá Hospodinovým jménem, je jeho vlastnictvím a patří pod jeho moc a ochranu. Bůh chtěl, aby Jeruzalém, jeho chrám a jeho lid odráželi jeho charakter.

Co znamená mít Boží jméno? Je to i určitá zodpovědnost?

„VYSLYŠ Z MÍSTA SVÉHO PŘEBÝVÁNÍ V NEBESÍCH“

I když otcem myšlenky postavit chrám Hospodinu byl král David, Bůh nechtěl, aby ho postavil on. Jeho posláním bylo sjednotit Izrael a vést boj proti nepřátelům. Bůh mu řekl: „Ty nemůžeš vybudovat dům pro mé jméno, neboť jsi vedl mnoho bojů a prolil jsi mnoho krve“ (1 Pa 28,3). Přednost vybudovat trvalé místo bohoslužeb se dostalo jeho synu Šalomounovi.

Ani David ani Šalomoun nebojovali proti Božímu plánu. Někdy se stává, že někdo chce udělat pro Boha něco velikého, avšak pro nedostatek schopností Bůh nařídí, aby to udělal někdo jiný. David se tomuto rozhodnutí nevzpíral. Ustoupil a dal přednost Šalomounovi.

Co se můžeme naučit z toho, jak David podřídil svoje přání a své plány Bohu?

Ve své modlitbě Šalomoun prohlásil, že nebesa nebes nemohou obsáhnout Pána Boha (1 Kr 8,27). I když je nekonečný, věčný a pro nás nepochopitelný, stojí blízko nás, je náš přítel a osobní průvodce, který chce vstoupit do vztahu se svým stvořením a přebývat ve svatyni, kterou mu udělal člověk. „Přebývám ve vyvýšenosti a svatosti, ale i s tím, jenž je zdeptaný a poníženého ducha.“ (Iz 57,15)

Jaká byla Šalomounova úpěnlivá prosba za sebe, za lid a za chrám? 1 Kr 8,28-30

Pětkrát prosil Šalomoun Boha, aby vyslyšel jeho modlitbu, aby mu věnoval svoji pozornost a měl oči otevřené k prosbě. Někdy se nám zdá, že nás Bůh neslyší, nebo je velmi daleko.

Co bys poradil člověku, který cítí, že Bůh není při něm a neslyší jeho prosby?

MODLITBA ZA VZPURNÝ LID

Šalomoun prosí ve své modlitbě o mnohé věci. Jeho první prosbou bylo, aby Bůh přiznal právo těm, kteří byli klatbou donuceni přísahat před jeho oltářem. O co lepší by byl náš současný systém spravedlnosti, kdyby byl založen na pravdě, a ne na tom, aby se bohatým a mocným zajistil příznivý rozsudek!

Co žádal Šalomoun pro cizince? Jakou představu měl o vlivu Izraelců na okolí? 1 Kr 8,41-43

Jeruzalémský chrám se měl stát „domem modlitby pro všechny národy“ (Iz 56,7). Co nám to říká o vytváření rozdílů na základě společenských vrstev a o etnické příslušnosti?

Další prosba se týká trestu za nedodržování smlouvy (Lv 26,14-39). Jaké neštěstí Šalomoun předvídal v 1 Kr 8 jako důsledek hříchů lidu?

v. 33

v. 35

v. 37

Eliáš přivolal trest za nedodržování smlouvy, když vyhlásil, že nebude padat rosa ani déšť, dokud on sám nerozkáže. Časté porážky Izraele ve válkách byly důsledkem hříchu. Když bylo některé město v obležení, lidé za hradbami umírali, trpěli hladem a nemocemi. Lv 26,27.28.33 hovoří, že jedním z trestů za neustálý odpor vůči Bohu bude zajetí. Celá staletí Bůh trpělivě snášel svůj lid. Potom však nastal zlom. Roku 722 př. Kr. Asýrie zajala severní izraelské království a roku 586 př. Kr. Babylon napadl judské království.

Jak bys pomohl člověku, který věří, že jeho osobní neštěstí je důsledkem Božích soudů? I kdyby to byla pravda, jak bys mu pomohl uvědomit si, že i v této situaci ho Bůh neopustil?

„A KDYŽ VYSLYŠÍŠ, ODPUSŤ“

Velká část historie izraelského národa je poznamenána odpadnutím a následnými pohromami. Oblakem neštěstí však stále prosívá paprsek milosti, kterou Bůh zaslíbil těm, kteří budou činit pokání (Lv 26,40-45). Právě na tato zaslíbení myslel Šalomoun ve své modlitbě.

Jakou naději měl Boží lid v zajetí? 1 Kr 8,46-51

Mezi zajatce patřil i Daniel. Když vyznával hříchy svého lidu a prosil o milost, modlil se slovy Šalomounovy modlitby (Da 9,4-19).

Šalomoun několikrát prosil ve své modlitbě za odpuštění. „Uvědomoval si, že každý člověk, který vysílá prosbu k nebi, potřebuje odpuštění. Poznal, že největší prosbou těch, kteří se modlí, je odpuštění hříchu. Věděl také, že Boží odpouštějící milost je jeho nadějí, že Bůh mu odpoví na jeho úpěnlivou prosbu“. (2 BC 766)

Dospěje Boží lid někdy k tomu, že nebude potřebovat odpuštění? Perfekcionismus nepřináší dobré ovoce – vede lidi buď k pýše, nebo k zoufalství. Ale i nauka o lidské nedokonalosti je satanská – vede k troufalým hříchům.

Boží lid nemusí páchat hřích, protože čím víc se přiblíží ke Kristu, tím víc se mu odhalí hříšnost jeho vlastní přirozenosti a stálá potřeba odpuštění. Je to zajímavý proces – čím více zrcadlíme Kristův charakter, čím více posloucháme jeho přikázání, tím více si uvědomujeme svoji vlastní hříšnost a potřebu Božího odpuštění, které se nezakládá na naší, ale na Kristově spravedlnosti. „Nyní však je zjevena Boží spravedlnost bez zákona, dosvědčovaná zákonem i proroky, Boží spravedlnost skrze víru v Ježíše Krista pro všechny kdo věří“ (Ř 3,21.22).

I když základem našeho přijetí u Boha je Kristova spravedlnost, vysvětlí, jakou úlohu má modlitba v procesu obnovy po tom, co jsme zhřešili. Co kromě modlitby zahrnuje tento proces? 1 Kr 8, 33.38.47-49

„JAKO MŮJ LID“

Jak Bůh odpověděl na Šalomounovu modlitbu? 2 Pa 7,1.2.12-16 Co nás to učí o Božím postoji k modlitbě?

Být ve spojení se všemohoucím Bohem – modlit se a dostat odpověď z nebe – to je něco velmi vzrušujícího. Pán přijal Šalomounovo pokání a slíbil, že milostivě odpoví.

Na závěr slavnosti vysvěcení chrámu slavil národ slavnost stánků. Připomínal si léta, kdy Bůh a jeho lid putovali po poušti a bydleli ve stanech. Nyní už měl Bůh pevné místo odpočinku se svým lidem ve své vlastní krajině. Izraelci měli velkou radost z toho, že jsou smířeni s Bohem.

Slavností posvěcení chrámu byl lid tak nadšený, že se vracel domů „radostně a s dobrou myslí pro to, co dobrého učinil Hospodin Davidovi a Šalomounovi i Izraeli, svému lidu“ (2 Pa 7, 10).

Jaké konkrétní rady a výstrahy dal Bůh Šalomounovi? 2 Pa 7,17- 22

Šalomounův příběh je nevšedním obrazem lidské přirozenosti. Bohatství, sláva a spolčování se světem svádělo Šalomouna krok za krokem od Boha. V protivenstvích a těžkostech většina ob-
stojí, ale blahobyť ukáže náš pravý charakter. Lehčí je nést prázdný pohár, než plný.

Šalomoun spáchal právě to zlo, za které se modlil, aby ho neudělal. Více než polovinu svého života žil bez Boha. Když hodnotil svoji minulost, přišel na to, že to byla všechno „marnost“ (hebrejský výraz znamená pára, vánek). Bohatství, radost, námaha a vzdělání ho vůbec neuspokojily (viz Kaz 1. a 2. kap.). Vystoupil na vrchol žebříku úspěchu, ale zjistil, že ho měl opřený o špatnou stěnu! Jak se něco takového mohlo stát nejmoudřejšímu člověku na světě?!

Jak máme nyní žít, abychom se ve stáří, při pohledu do minulosti, za sebe nemuseli stydět? Jaké výsledky přináší trvalá radost, bohatství, služba, přátelství, prestiž, blízké rodinné vztahy, oběť a chození s Bohem?

Kristus vyzývá každého z nás, abychom se napojili na zdroj Boží lásky a štědře ji rozdávali lidem kolem sebe. Jak nám v tom může pomoci modlitba?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Šalomounův chrám byl jen příkladem jednoho místa, kde Bůh rád přebýval. Protože hřích oddělil člověka od Boha, Bůh hledal různé způsoby, jak přebývat nebo „stanovat“ mezi námi. Přečti si následující texty a dozvíš se, jaké další chrámy Bůh chtěl: Ex 25,8; J 1,14; 1 K 6,19.20; Zj 21,1-3.

Jedním zvláštním chrámem, ve kterém chce Bůh přebývat, je váš domov. Možná byste si mohli naplánavat mimořádnou rodinnou pobožnost, na kterou byste pozvali Krista jako stálého hosta vašeho domova.

„Z každého křesťanského domu by mělo vyzařovat světlo náboženství. Měla by se tam projevovat láska, a to ve všem, v pozorných laskavostech, v nesobeckém, zdvořilém jednání. Jsou rodiny, kde se tato zásada zachovává, kde Bůh je ctěn a kde vládne opravdová láska. V takových domovech stoupá ranní a večerní modlitba k Bohu jako sladká vůně kadidla a Boží milost a požehnání se snáší nad hlavy prosících jako ranní rosa.“ (PP 99)

Diskusní otázky

Byli jsme varováni, že „mnohá hvězda, kterou obdivujeme pro její skvělost, zhasne.“ (PK 122) Bude to určitě nepříjemné, protože lidé měli určitou autoritu a vliv. Jak se chránit, když se stane něco podobného?

„Přišlo (světlo) do svého vlastního, a jeho vlastní ho nepřijali. Těm pak, kteří ho přijali a věří v jeho jméno, dal moc stát se Božími dětmi. Ti se nenarodili, jen jako se rodí lidé, jako děti pozemských otců, nýbrž narodili se z Boha. A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy“ (J 1,11-14). Výraz „přebývat“ pochází z řeckého slova „skeno“ a znamená postavit stan anebo nějaký přístřešek. V řeckém překladu hebrejské Bible se mnohokrát vztahuje přímo na slovo překládané jako „svatyně“.

Co to znamená, že Ježíš přebývá mezi námi?

Shrnutí

Máme tu přednost, že naše sbory, domovy i my sami se můžeme stát Božím příbytkem. Prosme se Šalomounem: „Povstaň, Hospodine, a naplň svůj chrám!“

MODLITBY ZA NÁPRAVU – ELIJÁŠ

Kultura našeho světa se může velice rychle zvrhnout. A často se to i stává. Tak, jako se nákaza šíří vzduchem, tak i zlo hledá štěrbinu ve dveřích, aby proniklo do našich domovů, myslí i srdcí. Protože jsme součástí společnosti, zřídka kdy si uvědomujeme vliv zla, které v ní existuje a může proniknout i do církve. Žel, často se mu to i podaří.

V prvních staletích „do křesťanské církve pronikaly pohanské zvyky téměř nepozorovaně. Ochota k ústupkům a kompromisům utlumila na čas kruté pronásledování církve ze strany pohanů. Jen co však pronásledování přestalo, pod pláštěm spravedlnosti se do církve vkrádal svět.“ (VSV 37)

Manželství izraelského krále Achaba s pohankou Jezábel představuje spojení Božího lidu se světem – spojení, jehož důsledkem je vždy odpadnutí. Bůh ještě stále potřebuje Elijáše a modlitebníky o nápravu, aby zastavil úpadek, který způsobují kompromisy.

Týden ve zkratce

1. Elijáš proti zlu
2. Kletba za porušení smlouvy
3. Zkouška na hoře Karmel
4. Deprese na hoře Choréb
5. Ježíšův příklad

Základní text

„Ne mocí ani silou, nýbrž mým duchem, praví Hospodin zástupů.“ (Zach 4,6)

ELIÁŠ PROTI ZLU

Před jakými hříchy kenaanské kultury varoval Bůh Izrael? Ex 34,15.16; Dt 18,9-12

Obyvatelé Kenaanu byli díky svým zvrhlým praktikám vyhlazeni. Ale i samotní Izraelci měli sklon k modloslužbě. Přestože se při dobývání Kenaanu stali vítězi, prohráli v boji s kulturou. Když se Izrael odtrhl od Judska a vytvořil severní království, Jarobeám zavedl kult telete, aby lid odvedl od uctívání judského Boha. Severní království nemělo nikdy ve svých dějinách bohobojného krále a jeho obyvatelé byli většinou modloslužebníci.

Jak dopomohl král Achab k odpadnutí národa? 1 Kr 16,30-33

Jezábel, dcera sidónského krále – kněze, byla bezohledná a panovačná. Využila svého silného vlivu na krále i na národ. V Samaří dala postavit chrám pro Baala. Podporovala školu Baalových a Ašéřiných proroků, aby praktikovali a prosazovali své náboženství. Dala pobít mnoho Božích proroků. (1 Kr 18)

Uctívání Baala bylo pro Izraelce velice lákavé. Kněží, chrámoví prostitutky a prostitutky a uctívači se po tom, co se dostali pomocí vína a tance do extáze, zúčastňovali sexuálních orgií, ve snaze podnítit božstva k tomu, aby udělali zemi úrodnou. Izrael, jako polnohospodářská společnost, považoval za nezbytné následovat praktiky okolních národů, aby si zajistil bohatou úrodu.

Po pochmurné 16. kapitole začíná 17. kapitola nadějně. „Elijáš vystupuje na scénu jako muž s naléhavým poselstvím od Boha. Je to jeden z rozhodujících okamžiků. Hřích zaplavil krajinu. Jestli nebude zastaven, celá země se ocitne v ruinách.“ (2BC 811)

Nebezpečí nekritického přijímání kultury spočívá v tom, že ti, kteří jsou její součástí, si často neuvědomují, co jim hrozí. Každá snaha o odpoutání je podobná pokusu vystoupit z jedoucího vlaku.

Jako církev jsme součástí kultury. Co je naším jediným měřítkem na rozpoznání toho, co můžeme z naší kultury přijmout, a co odmítnout?

KLETBA ZA PORUŠENÍ SMLOUVY

Jaké následky má neposlušnost? Lv 26,18-20

Bůh rád žehná svému lidu. Když ho však člověk odmítá, promlouvá k němu tak, že požehnaní odjímá. Často se stává, že v blahobytu na Boha zapomínáme, a v neštěstí ho hledáme.

Ze svého domu v gileádských horách Elijáš s úzkostí v srdci pozoroval šířící se odpadnutí. Modlil se, aby Bůh zasáhl, potrestal národ, a tak ho přivedl k zdravému rozumu. (Jk 5,17.18 a 1 Kr 17,1). Baalovi proroci věřili, že jejich bůh zúrodňuje zemi, aby přinesla úrodu. Bůh však ukázal, že jedině on má klíče od pokladů země – slunečního svitu, deště a bohaté úrody.

Elijáš poslušný Božího příkazu předstoupil před velkého Achaba, „zamkl“ nebesa a odešel pryč i s „klíči“! Elijášova víra musela být silná, když předpovídal dlouhotrvající sucho v zemi s množstvím potoků, svěží zeleně a nádherných lesů.

I když se Achab, Jezábel a její proroci Elijášové kletbě smáli, co nevidět měli důvod k obavám. Týdny a měsíce plynuly, a déšť nepřicházel. Baalovi proroci vyzývali svého boha, ale odpověď nepřicházela.

Tento stav bylo možné změnit. Co bylo klíčem k odemknutí nebe? 2 Pa 7,13.14

„Nejlepším útočištěm křesťana je modlitební společenství s Bohem. Výsledky často přesahují naše představy... Jelikož je Boží moc nekonečně větší než naše, neexistuje nic lepšího, než se na ni spoléhat – zvláště proto, že Bůh nás k tomu vyzývá.“ (Study Bible)

Kdy je pro tebe modlitba klíčem k nebeskému požehnaní? Jak reaguješ, když požehnaní nepřichází?

ZKOUŠKA NA HOŘE KARMEL

Po tři a půl roku katastrofálního hladomoru Pán řekl Elijášovi, že nastal čas rozhodující zkoušky. Bůh, který způsobil sucho, může přivolat i déšť. Elijáš předvolal celý národ na horu Karmel.

K čemu vyzval Elijáš lid? 1 Kr 18,21

Mnozí z Izraele sloužili Baalovi i Bohu. Nadešel čas rozhodnutí. Když Elijáš navrhl zkoušku, Baalovi proroci se stáhli – jejich bůh byl už více než tři roky bezmocný.

Dříve, než Bůh sešle déšť, musí být vykonána oběť smíření za hříchy lidí. Elijáš opravil zbořený Hospodinův oltář, na kterém už dávno nikdo neobětoval.

Prostuduj si Elijášovu modlitbu. (v. 36.37) Všimni si, jak je dlouhá, co obsahuje a jak se Elijáš modlí. Porovnej rozdily s modlitbou Baalových proroků.

Když oheň vyšlehl z nebe a pohltil oběť, dřevo i samotný oltář, lidé padli na své tváře a křičeli: „Hospodin – ne Baal – je Bůh!“

Proč chtěl Elijáš docílit vyhubení Baalových proroků? Jak se z toho můžeme poučit, pokud jde o jakékoli kompromisy se společenskými hříchy? Jak bys mohl tuto zásadu aplikovat ve svém vlastním životě?

DEPRESE NA HOŘE CHORĚB

Den plný napětí ještě neskončil. Když se Elijáš sedmkrát modlil pod jasným, bezoblačným nebem, jeho víra se držela Božích činů z minulosti – sucha, ohně a zaslíbení deště. Víra se oživuje vzpomínkami na Boží vedení v minulosti. Nepatrný obláček stačil k přesvědčení Elijáše, že přichází veliký déšť. I přesto, že držel celodenní půst, běžel prorok s nadlidskou silou před Achabovým vozem v dešti do města. Potom mokrý a vyčerpaný padl na zem a usnul.

Co se stalo, že Elijáš musel utéct? 1 Kr 19,1-5 Jak se mohla radost z vítězství tak rychle změnit v depresi?

Už roky vynakládal Elijáš svoji citovou a duchovní energii na to, aby národ dospěl k nápravě. Hospodin podal přesvědčivý důkaz o tom, že On je Bůh. I když se celý národ měl obrátit k Bohu, nestalo se tak.

Po silném citovém vypětí se stává, že člověk upadne do deprese. Elijáš měl pocit, že to, co se stalo na hoře Karmel, nesplnilo svůj účel. Cítil se nanic a toužil umřít.

Dvakrát si Elijáš stěžuje Bohu: „Velice jsem horlil pro Hospodina, Boha zástupů, protože Izraelci opustili tvou smlouvu, tvé oltáře zbořili a tvé proroky povraždili mečem. Zbývám už jen sám, avšak i mně ukládají o život, jak by mě o něj připravili.“ (1 Kr 19,10.14)

Bezprostředně po Elijášově první stížnosti přišel obrovský víchř, silné zemětřesení a oheň. Bůh však nebyl ani v jednom z toho. Potom zašuměl tichý šelest – neklamný Boží hlas. (v. 11.12) Elijáš věděl, že se Bůh vždy nezjevuje mocným způsobem. Není to vždy člověk nebo událost, co vyvolá největší dojetí. Pokorné srdce, které slyší a poslouchá tichý Boží hlas, může mít stejnou moc.

Často se stává, že ani zázraky nepřesvědčí zatvrdlé srdce, dokonce někdy tato srdce ještě více zatrpknou. (J 11,45-50.57) Bůh musel lid nejen probudit důkazy, ale také k němu promluvit jemným hlasem Ducha.

Elijáš, muž Boží a pravý prorok, ztratil všechnu odvahu a byl zoufalý. Jak nám může pomoci jeho zkušenost, když se dostaneme do deprese?

JEŽÍŠŮV PŘÍKLAD

Jaké plány měl Bůh s izraelským národem při prvním příchodu Ježíše Krista?

L 1,32.33.71.74;2,32

V L 19,41-44 čteme, že tyto předpovědi se nenaplnily. Představitelé izraelského národa nepostřehli, že Bůh navštívil svůj lid v osobě Ježíše Krista. Kdyby ho přijali, požehnání, popsaná v Iz 62 a opakovaná v L 1 a 2, by byla vylita v plné míře. Díky jejich stálému odporu „se zdálo, že on, Posel milosti na světě, koná jen málo z toho, co pro povznesení a záchranu lidstva vykonat chtěl.“ (TV 480)

Kristus se však nenechal zastrašit. „V Kristově srdci, kde vládl dokonalý soulad s Bohem, byl dokonalý mír. Nesvedla ho lidská pochvala, nezmalomyslněla kritika ani zklamání. V nejtěžším protiventství a v nejkrutějších mukách byl statečně odvážný.“ (TV 230)

Jaký příkaz dostal Elijáš? Jak ho Pán Bůh povzbudil? 1 Kr 19,15-18

„Jedním z léků na depresi je něco dělat. Proto jej Bůh hned po setkání na hoře Choréb vyzývá: „Běž...!“ Pomazání Chazaela, Jehúa a Elišu mělo Elijáše ujistit v tom, že „kampaň“ proti uctívání Baala pokračuje a věrný ostatek Božích ctitelů vytrvá.“ (Lloyd J. Ogilvie)

„Kampaň“ bude úspěšná, protože Bůh má svůj ostatek. „Jestliže se plně odevzdáme Bohu a ve své práci se budeme řídit jeho pokyny, Pán převezme odpovědnost za naše výsledky. Bůh nechce, abychom měli pochybnosti o úspěchu svého upřímného úsilí. Nesmíme ani připustit myšlenku na prohru. Máme spolupracovat s tím, který nezná neúspěch.“ (COL 215)

Na konci své služby se Ježíš s uspokojením díval na svých jedenáct učedníků, které mu dal Bůh. Modlil se, aby je Bůh zachoval věrné. (J 17,6-12) Prostřednictvím tohoto malého ostatku se evangelium rozšíří do celého světa. (v. 20)

Mladý člen si po svém křtu všiml ve svém sboru věcí, které ho rozladily. Jak bys pomohl takovému člověku?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Z knihy Proroci a králové si přečti kapitoly „Karmel“, „Z Jezreel na Oréb“ a „Co tu děláš?“

Když se na hoře Karmel Elijáš modlil za déšť, jeho víra byla zkoušená. Ale on i přesto vytrvale prosil dále... Kdyby se byl po šestém pokusu vzdal, jeho modlitba by nebyla vyslyšena. Ale nevzdával se, dokud odpověď nepřišla... Ne vždy Bůh odpovídá na naše prosby hned napoprvé. Kdyby to tak dělal, mohli bychom si myslet, že si máme právo nárokovat přízeň i všechna požehnání, které nám uděluje. Místo, abychom se trápili a zpytovali, zda v našem srdci nepřebývá zlo, nebo zda se neoddáváme nějakému hříchu, měli bychom si uvědomit svoji závislost na Bohu a potřebu jeho pomoci.

Diskusní otázky

Byla Elijášova modlitba za sucho, oheň a déšť jeho vlastním nápadem, nebo to dělal na Boží příkaz? Jak můžeme rozpoznat, kdy prosíme a konáme podle Boží vůle?

Každá krajina má svoji kulturu. Lidé mají sklon myslet si, že ta jejich je nejlepší. Jak se můžeme jako církve naučit respektovat odlišné zvyky bez toho, aniž bychom někoho odsuzovali? Je správné opustit raději všechny kulturní zvyklosti jen proto, aby se nedostaly do rozporu s biblickými principy?

Elijáš se domníval, že v Izraeli už zůstal jen on, kdo uctívá Boha. Bylo jich tam ovšem více. (1 Kr 18,13; 19,18.19) Jak by mu spolupráce s nimi pomohla?

Shrnutí

Při díle obnovy, ať už osobní nebo společenské, zápasíme se silnými nepřáteli. Potřebujeme se modlit o moudrost, taktnost, odvahu a přitom se pevně držet Boha.

MODLITBY ZOUFALSTVÍ – CHIZKIJÁŠ

Přestože jaro teprve začalo, farmáři již měli strach z kobylek, které zaplavily krajinu a zničily celou úrodu z minulého roku. Takováto pohroma by přinesla bídu do nejedné rodiny. 26. duben se proto stal dnem půstu a modliteb celých rodin. Zatímco modlitby stoupaly k Bohu, v krajině vládlo ticho a pokoj. Následujícího rána vyšlo slunce a obloha byla bez jediného obláčku. Teploměr ukazoval vysoké, téměř letní teploty – a každý se strachem sledoval, jak teplo probudí tento hrůzostrašný hmyz.

Během veder, které trvala další tři dny, se vylíhla obrovská armáda kobylek. Byla to odpověď na jejich modlitby? Čtvrtý den teplota klesla až na bod mrazu – což byla smrt pro kobylky. Toho léta se na polích vlnila vysoká a zelená pšenice.

Při studiu tohoto úkolu přemýšlejte o tom, jakou roli hraje modlitba ve vašem životě, a to zvláště tehdy, když se modlíte ve strachu a zoufalství.

Týden ve zkratce

1. Asýrie, metla Božího hněvu
2. Národní i osobní krize
3. Obléhání Jeruzaléma
4. „Rozprostřel jej před Hospodinem“
5. Vysvobození!

Základní text

„Chizkijáš vzal dopisy z ruky poslů, přečetl je a pak vstoupil do Hospodinova domu a rozložil je před Hospodinem.“ (Iz 37,14)

ASÝRIE, METLA BOŽÍHO HNĚVU

Více než 150 let trápili Asyřané Izrael a Judsko. Tím, že své zajatce přesídlili do cizí země, chtěli zničit jejich národní identitu. Roku 722 př. n. l. si Asýrie podrobila severní království Izraele a jeho obyvatele odvěkla do zajetí.

Judský král Chizkijáš zdědil tento problém s Asyřany po svém otci Achazovi. Achaz neposlechl Boha a požádal asyrského krále o pomoc proti nepřátelům. Tím se Judsko dostalo pod vládu asyrského krále, což celou situaci ještě více zkomplikovalo. Achaz také zamkl chrám a vystavěl modlářské oltáře a svatyně po celém Jeruzalému i v každém městě Judska. (2 Pa 28,19-21.24.25)

Jaké reformy zavedl Chizkijáš, když se stal králem? 2 Pa 29,3-5.10; 30,1 Jak vysvětlil útlak, který trápil obyvatele Judska? (30,3-9)

„Zbožnost nebyla pro Boží lid něčím abstraktním. Zakládala se na ryzi a pravidelné bohoslužbě v chrámu. Chizkijáš našel na začátku své vlády chrám ve strašném stavu. Byl zanedbaný a zneužitý. Chrám zrcadlil stav lidu před Bohem. Proto bylo nevyhnutelné udělat dvě věci – opravit chrám a obnovit v něm bohoslužby, aby se lid mohl znovu vrátit k Bohu.“ (Lloyd J. Ogilvie)

Přečti si výzvu, kterou poslal Chizkijáš obyvatelům Judska. 2 Pa 30,6-9 Co tě v této výzvě oslovilo?

Obrovský zástup, který přišel do Jeruzaléma slavit svátek stánků, byl naplněn takovou radostí, že se rozhodl slavit dalších sedm dní. (v. 23) Služba Bohu přináší radost. Za vlády Chizkijáše žil národ v míru a prosperitě. Nakonec ovšem asyrský král zaútočil na Jeruzalém, čímž roky klidu skončily. (2 Kr 18,17)

Prožil jsi někdy, podobně jako Chizkijáš, že se ti nedařilo, přestože jsi usilovně pracoval pro Pána? Vysvětli, proč upřímná služba Bohu není vždy zárukou pokoje a prosperity.

NÁRODNÍ I OSOBNÍ KRIZE

Ve čtrnáctém roce vlády Chizkijáše (701 př. n. l.) přitáhl asyrský král Sancherib se svým vojskem proti vzbouřeným provinciím, včetně Judska. Chizkijáš přijal opatření na opevnění Jeruzaléma. V té době zbuďoval tunel od pramene Gichon k jezeru Siloe, čímž zabezpečil dostatek vody v době obléhání. Posilil také městské hradby.

Asyrská vojska dobyla zatím 46 míst, včetně Lakiše. Chizkijáš si chtěl množstvím stříbra a zlata udobřit Sancheriba, ale neuspěl. (2 Kr 18,14-16) Sancherib ve svých letopisech píše: „Zničil jsem velké území Judska a pyšného Chizkijáše jsem pokořil a přinutil k poslušnosti.“

Zatímco Chizkijáš čelil asyrské invazi, smrtelně onemocněl. Problémy narůstaly.

S jakým poselstvím k němu přišel prorok? Jak reagoval? Iz 38,1-3

Ve svých třiceti devíti letech nebyl Chizkijáš připravený na smrt. Jako odpověď na jeho slzy se vrátil Izajáš s tímto poselstvím od Boha: „Hle, přidám k tvým dnům patnáct let a vytrhnu tebe i toto město ze spárů asyrského krále. Budu tomuto městu štítem.“ (Iz 38,4-6)

„I když mu prorokovo poselství jednoznačně předpovědělo smrt, Chizkijáš si nemyslel, že je zbytečné se modlit. Když se modlíme, Bůh může pro nás udělat to, co by nemohl udělat, kdybychom se nemodlili. O uzdravení však musíme prosit v duchu pokory. Jen Bůh sám ví, zda vyslyšení prosby bude pro dobro člověka a k Boží slávě.“ (2BC 966)

Proč Bůh někdy hned neodpovídá na naše modlitby? Nacházíš se ve zdánlivě beznadějně situaci? Zdá se ti, že modlit se za to je zbytečné? Ocitl ses někdy v situaci, že tvá modlitba nebyla vyslyšena, ale to, že jsi se modlil, ti pomohlo zvládnout ji?

OBLÉHÁNÍ JERUZALÉMA

Chizkijáš vyhrál boj se smrtí, ale Asyřané ještě stále ovládali celé Judsko, kromě Jeruzaléma. Proč Pán Bůh dovolil, aby po duchovním oživení národa přišlo takové neštěstí na jeho lid? Podle všeho, léta prosperity zničila charakter národa. Jak jsme už řekli, často je lehčí najít Boha v neštěstí než v blahobytu.

Jaký charakterový nedostatek je ukázán u Chizkijáše a jeho lidu? Iz 39,1-4; 22,9-11

Chizkijáš byl více hrdý na své bohatství než na Boha. Král, který odstranil modlářství z Judska, měl několik svých vlastních model! I přesto, že jej prorok Izajáš varoval: „Běda těm, kdo sestupují pro pomoc do Egypta, na koně spoléhají, doufají ve vozy, že jich je mnoho... ..nedotazují se Hospodina...“, (Iz 31,1-3) se spoléhal na pozemské vojsko a spojil se s Egyptem.

Lid se více spoléhal na své městské hradby než na Boha. Když obléhání asyrského krále načas přestalo, začali se oddávat radovánkám říkajíce: „Jezme a pijme, stejně zítra zemřeme!“ (Iz 22,12-13)

Jednoho strašného dne se před branou Jeruzaléma objevil velitel asyrského vojska a svolal tam, za hradbami města, poradu s představiteli Judska. Jakým způsobem se pokoušel zmást a obelhat Chizkijášovy posly? Iz 36,4-7; 13-20

Porovnej jeho slova se slovy satana, která řekl Evě u stromu poznání dobrého a zlého. Gn 3,1-5 Jakým způsobem nás obvykle chce satan obelhat?

Tak se velitelé syrského vojska běžně posmívali Bohu. Když Izraelci opakovaně odcházeli od Hospodina, okolní národy neměly bázeň před jejich Bohem. Velitel si proto myslel, že se mu mohou klidně posmívat.

Německý spisovatel Gunther Grass jednou řekl, že věří tomu, co vidí, slyší a cítí. Proč máme sklon věřit většinou tomu, co sami vidíme, slyšíme a cítíme? Je toto jeden z důvodů, proč se v bohatších krajinách hůře šíří evangelium? Uvažuj o tom v souvislosti s Žd 11,1.

„ROZPROSTŘEL JEJ PŘED HOSPODINEM“

Co udělal Chizkijáš, když mu jeho úředníci odevzdali poselství asyrského velitele? Iz 37,1-4

Když se přiblížíme k Bohu, věříme, že existuje a že nám bude pomáhat tak, jako pomohl Chizkijášovi. Poselství, které mu Bůh poslal prostřednictvím Izajáše, bylo:

„Neboj se těchto slov, která jsi slyšel, jimiž mě hanobili sluhové asyrského krále. Hle, uvedu do něho ducha, že uslyší zprávu a vrátí se do své země. V jeho zemi jej nechám padnout mečem.“ (Iz 37,6-7)

Bůh slíbil, že bude chránit Jeruzalém tak, jako samička chrání své hnízdo s mláďaty. (Iz 31,5) Také předpověděl, že Ašúr „padne mečem, ale ne lidským“ (v. 8) Když byl Chizkijáš nemocen, Bůh mu zaslíbil, že vytrhne Jeruzalém z ruky asyrského krále. (Iz 38,6) Nejsou Boží zaslíbení mocnější než silná vojska?

Jako odpověď na Chizkijášovu prosbu o pomoc odtáhl Sancherib z Jeruzaléma. Doslechli se totiž, že se k němu blíží egyptské vojsko. Ale dříve než odešel, poslal Chizkijášovi dopis se zprávou, že se vrátí a žádný bůh nedokáže zachránit Judsko od jeho meče. (Iz 37,9-13)

Co udělal Chizkijáš s tímto dopisem? Iz 37,14-17

Ježíš nás vyzývá, abychom jednali tak, jak jednal Chizkijáš. „Pojďte ke mně,“ zní jeho pozvání. Ať jsou tvé problémy a trápení jakékoliv, předlož je Pánu. On ti dá sílu, abys ve zkoušce vytrval a obstál. Ukáže ti nové možnosti a problémy se začnou řešit. Čím slabší a beznadějnější se ti tvůj případ bude zdát, tím silnější se staneš v jeho síle. Čím je tvé břemeno těžší, tím větší požehnaní pokoje pocítíš, když své břemeno vložíš na Pána.

„Ustaranost je slepá a nevidí budoucnost. Ježíš však vidí konec od začátku. Z každé úzkosti zná východisko. Náš nebeský Otec se o nás umí postarat způsobem, který předčí naše očekávání.“ (TV 229)

Najdi si nyní čas a předlož své problémy Bohu. Děkuj mu za jeho vedení a starostlivost v minulosti. Proč je to vzhledem k budoucnosti důležité?

VYSVOBOZENÍ

Chizkijášova modlitba byla vzorovou modlitbou prosby o pomoc. Které Boží vlastnosti vyzdvihl Chizkijáš ve své modlitbě? A proč? Iz 37,16

Čeho jiného sis ještě všiml v této modlitbě? v. 17-20

Chizkijášova modlitba se vyznačuje:

1. Hlubokým vědomím Boží přítomnosti – „který sídlíš nad cheruby“. (v. 16) „To nejdůležitější, co bychom si měli u modlitby uvědomovat, je, že Bůh je s námi v duchu i pravdě, že stojíme v jeho těsné blízkosti, že andělé, obyvatelé nebeského království mu nejsou více oddaní než my, když v úctě vyslovíme jeho jméno a pošeptáme mu své prosby do ucha.“ (The Pulpit Commentary)
2. Úctou – „ty sám jsi Bohem“. Je pravdou, že k Bohu můžeme přicházet na modlitbách jako ke svému příteli. Nikdy však nesmíme zapomenout, že si povídáme s Majestátem nebe, s jediným pravým Bohem, který je nekonečný a věčný.
3. Plnou důvěrou v Boží moc – „ty jsi učinil nebesa i zemi“. „Pochybnosti o Boží moci jsou překážkou vyslyšení našich modliteb... a Boha to zarmucuje“. (tamtéž)
4. Vědomím, že Bůh má o nás zájem – „Bože Izraele“. „Když si uvědomíme, že jsme předmětem jeho velké starostlivosti, že jsme jeho srdci blízcí a že je ochotný udělat vše potřebné pro naše současné i budoucí blaho, tehdy se na sebe díváme tak, jak nás vidí Bůh.“ (tamtéž)
5. Nesobectvím – „zachraň nás... ať poznají všechna království země, že ty jsi Hospodin, ty sám.“ Chizkijášovi ležela na srdci budoucnost Judska. Nejen to. Chtěl také, aby byl Bůh oslaven.

Jaká je tvá první reakce, když přijdou těžkosti? Proč častokrát hledáme Boha jen v problémech? Je samozřejmé, že když se octneme v těžkém problému, chceme se modlit. Proč ale neděkovat Bohu a nechválit ho za mnohé požehnání již nyní?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V lz 37,21-35 si přečti odpověď na Chizkijášovu modlitbu. Ve verších 36-38 se dozvíš, jak se Boží odpověď naplnila.

Má Bůh i dnes zájem o svůj lid?

Odpověď na tuto otázku najdeš v knize Touha věků, str. 228-231. V knize Proroci a králové si můžeš přečíst tyto kapitoly o Chizkijášovi: „Chizkíja“, „Vyslanci z Babylona“ a „Vysvobození z Asýrie“.

„Chizkijášovy modlitby, ve kterých přímělně prosil za záchranu Judska a o čest jejich svrchovaného panovníka, Bůh vyslyšel. Šalomoun při vysvěcování chrámu kdysi prosil Hospodina, aby hájil práva svého izraelského lidu podle denní potřeby, aby všechny národy země poznaly, že on, Hospodin, je Bůh, a nikdo jiný. (1 Kr 8,59-60) Obzvlášť prosil, aby byl Hospodin milostiv tehdy, když v čase války nebo náporu cizích vojsk vstoupí přední Izraelité do chrámu a budou prosit o vysvobození. (v. 33-34)“ (PK 191)

Diskusní otázky

O co zápasí církve v současnosti? Jak se mohou členové církve individuálně, ale i církve jako tělo Kristovo, přidat k modlitbám za vysvobození od jakéhokoliv nepřítelů?

Vysvětli, jak může krize – např. dopravní nehoda nebo vážná nemoc, změnit naše stereotypní modlitby. Vzpomeň si, jaké těžké situace postihly Ellen Whiteovou. Co si myslíš, do jaké míry ovlivnily její službu? Jak se můžeme poučit z její zkušenosti?

Kvůli čemu zapomínáme děkovat Bohu a chválit ho? Co bys navrhoval, abychom na to nezapomínali?

Co můžeme udělat pro to, aby se naše stereotypní modlitby změnily?

Shrnutí

Náš Bůh je stále tentýž. I dnes dokáže vyřešit naše problémy a osvobodit nás od hříchu. Vždy se modleme za to, aby bylo jeho jméno oslaveno, ať už to pro nás skončí jakkoli.

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Starobylá města s mohutnými hradbami. V místech, kde byly hradby narušené a zřícené, se nepřítel snadno dostal do města. Tam stávali silní mužové a chránili spící obyvatele. V čase odpadnutí celého národa řekl Bůh Ezechieli: „Hledal jsem mezi nimi muže, který by zazdíval zeď a postavil se v trhlíně před mou tvář za tuto zemi, abych ji neuvrhl do zkázy, ale nenašel jsem.“ (Ez 22.30) A tak Bůh dovolil babylónským, aby dobyli Jeruzalém, zpustošili celé Judsko a jeho obyvatele odvedli do zajetí.

V biblických dějinách se setkáváme s několika velikými prosebníky. Víme, jak dlouho jednal Abraham s Bohem ohledně bezbožných obyvatel Sodomy. (Gn 18,16-19,29) Mojžíš úpěnlivě prosil za vzpurné Izraelce. Chtěl, aby bylo raději jeho jméno vymazáno z knihy života, než aby oni byli zatraceni. (Ex 32,31.32) Pavla tolik trápila skutečnost, že jeho národ odmítá Ježíše, že byl ochotný být kvůli tomu prokletý. (Ř 9,1-4) V této úloze pak budeme sledovat, jak Daniel prosí za svůj hříšný národ. Je jako Ježíš, který žije, aby se za nás přimlouval. (Žd 7,25)

Týden ve zkratce

1. Boží dítě
2. Danielův zbožný život
3. Daniel se přimlouvá
4. Boží odpověď na Danielovu prosbu
5. Definitivní řešení problému hříchu

Základní verš

„Vždyť ne pro své spravedlivé činy ti předkládáme svoje prosby o smilování, ale pro tvé velké slitování.“ (Da 9,18)

DANIEL, BOŽÍ DÍTĚ

Daniel, člen královské rodiny, vyrůstal na dvoře zbožného krále Jóšijáše. Jako chlapec bezpochyby čítával knihu Hospodinova zákona, která byla nalezena po tom, co se ztratila za vlády bezbožného krále Menaše (2 Pa 34,14; Dt 31,24-26) Když Daniel slyšel, jak král Jóšijáš slibuje, že bude následovat Pána a poslouchat slova smlouvy, zaznamenaná v knize Zákona (2 Pa 34,31), jeho mladé srdce se muselo chvět vzrušením, když se i on rozhodoval stejně. A patrně od té chvíle měla tato kniha velký vliv na jeho život.

Jako chlapec musel Daniel slyšet Jeremjášovu výzvu obyvatelům Judska, aby se navrátili ke svému nebeskému Otci. (Jr 3) Jistě se zhrozil nad jejich tvrdošijným odporem. Během jeho dospívání se stala tragická událost – král Jóšijáš zemřel v boji. Všechny lid, společně s Jeremjášem i Danielem, velice truchlil. (2 Pa 35,23-25) Jóšijášovi následovníci se bouřili proti vzrůstající moci Babylonské říše. Tím vyprovokovali krále Nebukadnésara, aby přitáhl se svojí armádou do Jeruzaléma, kde vyplenil chrám. Přitom zajal několik členů královské rodiny jako rukojmí a odvekl je do města Babylon, vzdáleného asi 770 km. (Dan 1,3.4) Daniel byl jedním z nich.

Přečti si Da 1,17-20 a 2,1-18. Co nám tyto události prozrazují o Danielově charakteru a o jeho vztahu k modlitbě?

Nyní si přečti Danielovu modlitbu díkůvzdání v Da 2,19-23. Co nás učí o Bohu tyto verše?

v. 20

v. 21

v. 22

v. 23

Dříve než Daniel přišel ke králi, aby mu podal výklad snu, děkoval Bohu, že vyslyšel jeho modlitbu a odhalil mu jeho význam.

Jak reaguješ, když je Boží odpověď jiná než tvoje představa? Proč myslíš, že i v této situaci máme být vděční a vzdávat chválu?

DANIELUV ZBOŽNÝ ŽIVOT

Rok 539 př. Kr. byl těžkým rokem Danielova života. Nečekaným nočním přepadem dobyli Babilón Peršané a na trůn dosedl médský král Darjavěš. (Da 5,30.31;9,1) V té době měl Daniel asi osmdesát let. Král Darjavěš mu prokázal neobyčejnou důvěru a chtěl ho jmenovat svým prvním ministrem. Tento plán však vyvolal takovou závist satrapů, že ho málem připravili o život. (Da 6)

Uprostřed tohoto rozruchu však Daniela trápilo něco úplně jiného: Co se stane s jeho lidem?

Z prorocství Jeremjáše věděl, že po sedmdesáti letech vyhnanství přijde čas, kdy se Židé vrátí do své vlasti. (Jr 25,11.12) Snad očekával, že se po návratu naplní Izajášovo prorocství o Nové zemi, které hovoří současně o dvou událostech. (Iz 35 a 66) Jeho vlastní vidění v uplynulých desetiletích však ukazovala na následnost tyranských říší, jejichž vyvrcholením bude moc zla, která pošlape svatý lid a jejich svatyni dřív, než Bůh ustanoví svoje království a znovu ji obnoví. Pro staříčkého Daniela, který doufal v rychlou obnovu svého lidu, města a svatyně, to bylo trpké zklamání. Možná předpokládal, že sedmdesátileté zajetí jeho lidu bude prodlouženo kvůli jeho hříchům.

Představte si, že máte kameru, kterou se můžete podívat do minulosti. Vidíte Danielovu pracovnu v druhém poschodí jeho domu v královském paláci. Má rozsáhlou knihovnu, neboť je to učenec, který zná mnohé kultury i jejich jazyky. (1,17) Určitě si všimnete ohmataných hebrejských Písem – knih Mojžíšových, kronik Izraele a Jeremjášových spisů.

Odpoledne přichází dovnitř Daniel, sehnutý stářím. Otevírá svitky proroka Jeremjáše a čte. Potom si kleká na zem u okna, tváří obrácen na západ směrem k Jeruzalému. Takto se modlí třikrát denně – v čase ranní a večerní oběti a též v poledne. (Da 6,10;9,21; Ž 55,17)

Proč se Daniel modlil za to, co už bylo zaslíbeno? Proč se trápil kvůli budoucnosti svého lidu, když byla předem určená?

Proč se Daniel modlil podle svého zvyku, i když mu hrozil trest smrti? Porušil by nějaký konkrétní příkaz, kdyby zavřel okno nebo se modlil potají? Proč se vystavoval takovému nebezpečí? Co nás tím chce Pán naučit?

DANIEL SE PŘIMLOUVÁ

Které zaslíbení dodává Danielovi víru, když se modlí za svůj lid? (Jr 29,10-14)

„Bůh nezapomněl na svůj lid v babylónském zajetí. Měl s nimi plán – dát jim nový začátek a nový cíl – stát se novými lidmi. Když prožíváš těžké problémy, může se ti zdát, že na tebe Bůh zapomněl. Ale Bůh tě může právě tehdy (podobně jako obyvatele Judska) připravovat na nový způsob života, jehož středem bude on.

Bůh, podle svého moudrého plánu, chce dát svému lidu naději a budoucnost – proto k němu může přicházet s důvěrou. I když měl v zajetí těžký život, nemusel si naříkat. Mohl cítit Boží přítomnost a přiznat a modlit se k němu. Boha můžeme hledat a najít – když ho hledáme celým srdcem. Žádné odloučení v cizině, smutek, deprese ani zdravotní těžkosti nemohou přerušit toto společenství“. (Life Application Study Bible 1339)

Přečti si Danielovu modlitbu. (Da 9,5-14) Které hříchy přivedly národ do zajetí? Který konkrétní hřích Daniel vyznává? (v. 6)

Dějiny izraelského národa varují před pohrdáním Božími proroky. Dopouštíme se tohoto hříchu i dnes? Bůh nám v díle Ellen Whiteové zjevil úžasné pravdy, a tím nás pověřil šířit jeho lásku. Neuniká nám obsah těchto poselství marnými debatami o tom, jak byly zjevené? Anebo je raději ani nečteme, protože ukazují na hříchy v našich životech?

Které verše v Danielově modlitbě svědčí o tom, že se spoléhal na milosrdenství dobrotivého Boha?

Slovní spojení z Da 9,13 , přeložené jako „pozorovat, dbát na tvou pravdu“, by se také mohlo přeložit jako „prospívat ve tvé pravdě“. Proč nám Bůh zjevil pravdu? Jak se dá v této pravdě prospívat? Prospíváme tak, jak bychom měli, ať už jako jednotlivci nebo církev?

BOŽÍ ODPOVĚĎ NA DANIELOVU PROSBU

Daniel ve své modlitbě prosil, aby tak, jak Bůh svým mocným ramenem vyvedl svůj lid z Egypta, ho vyvedl i z Babylona (Da 9,15.16) a konečně obnovil svoje město a svatyni.

Jak Daniela osobně povzbudila Boží odpověď? (Da 9,20-23)

Anděl Gabriel Daniela pozdravil a povzbudil. Potom mu oznámil, že po sedmdesáti letech zajetí se jeho lid může těšit ze sedmdesáti týdnů požehnání (= 490 let) (v. 26)

Období sedmdesáti týdnů mělo začít dekretem o návratu a vybudování Jeruzaléma, ale tato obnova se měla dít v době velkých útrap. (v. 25) Bylo vydáno několik dekretů, ten rozhodující pak vydal král Artaxerxes v roce 457 př. n. l. (Ezd 7; viz 4BC 852-855)

Daniel se také modlil za zpustošenou svatyni. (Da 9,17) Jaká předpověď se na ni vztahovala? (v. 24.26.27)

„Bůh posílá anděla Gabriela a Daniel dostává nové světlo. Možná zjistíme, zvláště v duchovních věcech, že Bůh na naše modlitby odpovídá konkrétními činy. Bůh není pasivním posluchačem našich modliteb. Jeho odpovědi nejsou jen vyjádřením soucitu a pochopení, ale přinášejí také aktivní pomoc...

Daniel prosí za obnovu svého lidu. Bůh odpovídá tak, že mu odhalí už hotový cíl této obnovy. Bůh nás často svojí odpovědí překvapí, protože je jiná, než jsme čekali. Někdy nám otevře oči, abychom viděli požehnání, které nám dal, ale my jsme si jich ani nevšimli. Jindy změní naše touhy a naše srdce naladí podle svojí vůle, aby nám ukázal, že jeho vůle je lepší, než ta naše. Nejlepší modlitba je ta, kterou se snažíme modlit v souladu s Boží vůlí“ (H. D. M. Spense and Joseph S. Exeli)

Co myslíte, proč Daniel dostal tak rychlou odpověď na svoji modlitbu? Všimněte si, že se nemodlil za sebe, ale za druhé. Nejsou vaše modlitby sobecké a egocentrické?

DEFINITIVNÍ ŘEŠENÍ PROBLÉMU HŘÍCHU

Největším břemenem, které Daniela tížilo, byla hříšnost jeho lidu. Poselství anděla Gabriela obsahovalo mnohem vznešenější řešení, než si Daniel představoval. Nebylo to totiž řešení jen pro hřích jeho lidu, ale pro hřích celého světa.

Daniel vyznával, že jeho lid není spravedlivý a nemá vlastní zásluhy. (v. 18) Jak Bůh přikryje tento nedostatek?(v. 24.25)

Bůh nabízí jako náhradu věčnou spravedlnost, která dokáže čelit veškeré bezbožnosti lidského pokolení. (Ř 5,18) Vše učinil prostřednictvím Mesiáše, Ježíše Krista. Jedině on mohl vykoupit z hříchu. Jedině on mohl přinést věčnou spravedlnost, protože jediné on má „Boží spravedlnost“, (Ř 3,21.22) kterou připočítá všem, kdo mu upřímně důvěřují.

Da 9 nám říká, čím musí Mesiáš projít, aby se stal smířením za hřích. Ježíš se vzdal své slávy a hodnosti. Jeho spojení s Otcem bylo narušené a ve své lidské síle si nemohl pomoci. Jeho život jakoby končil. Dával, až mu nezůstalo nic, co by ještě mohl dát.

„Dřív, než Gabriel uklidnil Daniela co se týče pozemského blaha Izraele, vliil do jeho srdce to, o čem Daniel přemýšlel nejvíc – o příchodu Božího Syna. Velkolepost, význam pro celé lidstvo, vítězoslavné zakončení Mesiášova díla – to byly zprávy, které s radostí oznamoval. Lidé nejvíce potřebují vědět, jak jim může být odpuštěn hřích a jak mohou dosáhnout vykoupení. Není radostnější zvěsti z nebe, než ta, že hřích bude s konečnou platností odstraněn a člověk bude smířený s Bohem.“ (The Pulpit Commentary)

Prorocství, které 500 let dopředu určuje čas příchodu a poslání Mesiáše, bylo odpovědí na Danielovu modlitbu. Co nám to napovídá o důležitosti modlitby? Jak často Bůh odpovídá na naše modlitby svými činy? Obdrželi bychom toto prorocství, kdyby se Daniel nebyl tak horlivě modlil?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Tento úkol nám ukázal, jakou moc má přímolvná modlitba. I když Bůh je všemohoucí a vševědoucí, jsou to právě tyto modlitby, které mohou změnit svět i život jednotlivce. Přečti si, co se o přímolvných modlitbách píše v 1 Tm 2,1-6. Modlitba za ostatní nám připomíná, že nejsme sami, kdo má své radosti i starosti, ale že i druzí mají své osobní potřeby. Modlitba za ně nám pomáhá nebýt zaměřen jen sám na sebe.

V knize Posvěcený život si přečti kapitolu „Danielova modlitba“. (str. 29-32)

„Přímolvná modlitba umožňuje Bohu působit v životě jiného člověka. Naše modlitby za uzdravení, spasení nebo ochranu nejsou omezeny vzdáleností, hranicemi ani zamčenými dveřmi. Prostřednictvím modlitby můžeme své milované, kteří jsou vzdáleni tisíce kilometrů, obklopit ochranou svatých andělů. Naše modlitby mohou proniknout všude tam, kde je přítomen i Pán.

Před Kristovým příchodem se mezi Božím lidem projevil duch přímolvných modliteb. Ellen Whiteová o tom napsala: „Mnozí chválili Boha. Nemocní byli uzdravováni a děly se i jiné zázraky. Projevil se duch přímolvných modliteb jako před velkým dnem Letnic.“ (9T 126) (Dorothy Eaton Watts)

Diskusní otázky

Danielova modlitba v 9. kapitole je nejen přímolvnou modlitbou, ale i vzorem modlitby za odpuštění. Co je jejím charakteristickým znakem?

Zdrojem inspirace každé pravé modlitby jsou Boží vlastnosti a jeho charakter. Které Boží vlastnosti motivovaly Daniela?

Daniel prosil o konkrétní potřeby svého národa. Za které potřeby tvého sboru a společnosti by ses chtěl modlit ty?

Shrnutí

Jediným řešením problému zvaného hřích je oběť Mesiáše. Je předností každého z nás prosit o odpuštění našich hříchů a přimlouvav se u Pána za druhé na základě Kristovy smírné oběti.

MODLIT SE ZNAMENÁ NASLOUCHAT JEŽÍŠI

Hudson Taylor, velký misionář Číny, byl navzdory nemoci, pronásledování a administrativním těžkostem hnaný zodpovědností přinést poselství o Kristu celé Číně. Když byl ve spojení s Kristem, toto břemeno se nezdálo být tak těžké. Ale bez Krista se cítil jako potápěč pod vodou bez vzduchu, nebo jako hasič na hořícím domě s prázdnou hadicí. Svému důvěrnému příteli napsal: „Je mi líto, že svého drahého Mistra následuji jen zpovzdálí. Nedokážu ti vyjádřit, jak jsem někdy pronásledovaný pokušením. Nikdy jsem nevěděl, jak zlé je moje srdce“. Kristova blízkost mu byla tak vzácná, že nesnel žádné odloučení od svého Mistra.

Odpověď, kterou dostal od svého přítele, změnila jeho život. Shromáždil své spolupracovníky a vyprávěl jim, co pro něj Pán učinil. „Podíval jsem se na Ježíše. Ach, jaká radost mě naplnila!“ Jeho slova se dotkla srdcí posluchačů, kteří tuto radost šířili dále.

V tomto úkolu se dozvíte více o odpovědi, kterou Taylor dostal, ale také o tom, jak to může změnit váš život.

Týden ve zkratce

1. Setkání s Ježíšem
2. Budoucnost je nyní!
3. Skutečné odloučení neexistuje
4. „Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti“
5. Jak přinášet ovoce

Základní verš

„Zůstaňte ve mně a já ve vás. Jako ratolest nemůže nést ovoce sama od sebe, nezůstane-li při kmenech, tak ani vy, nezůstanete-li ve mně.“ (J 15,4)

SETKÁNÍ S JEŽÍŠEM

Kdybyste si chtěli posedět s Ježíšem a důvěrně si s ním popovídat, zřejmě byste si k tomu nevybrali večer, kdy byl zajat a trpěl. Ale Ježíš si oddělil tyto poslední hodiny pro zvláštní společenství se svými učedníky. Připojme se v tomto týdnu k němu v naší vlastní „horní místnosti“. Naučíme se, že modlit se neznámá jen mluvit, ale také naslouchat, co chce Ježíš říci každému osobně.

Na čem velice záleželo Ježíši, když byl poslední večer o samotě se svými učedníky? J 14,1

Místo toho, aby byl zdrcený blízcím se vlastním utrpením, snažil se rozptýlit obavy a smutek svých učedníků těmito slovy: „Věřte v Boha, věřte i v mne!“ Výraz „věřte v“ se nachází jen v Janově evangeliu. Věřit „v“ Ježíše je něco víc, než rozumová víra. Znamená to vstoupit do důvěrného přátelství s Ježíšem, stát se jedno s ním. (J 17,20.21) Když s ním máme takový vztah, bude pro nás přirozené poslouchat jej.

Když jsou naše srdce ztrápená každodenními starostmi, je nemožné důvěřovat Ježíši. Bez této důvěry mu ale nedokážeme naslouchat.

Jaké zaslíbení dal Ježíš svým učedníkům, aby je připravil na dlouhé odloučení? J 14,2-4

V Ježíšově době se mladý muž po zasnubách vrátil do otcovského domu, aby tam pro svoji nevěstu připravil domov. Potom se vrátil, aby ji přivedl do připraveného domova. Ježíš použil obraz zasnub, jazyka lásky, aby vyjádřil vztah ke svým učedníkům. Odejde do domu svého Otce v nebi, aby tam připravil místo pro svoji nevěstu – církev. Jednoho dne se vrátí a řekne, že chce, aby byla s ním tam, kde je on.

Zatímco budoucí nevěsta je odloučená od svého ženicha, stále na něj myslí. Tak bychom i my měli myslet na Ježíše, dokud se nevrátí. Pokud budeme takto zaměřeni na Ježíše, jeho hlas bude to jediné, co budeme slyšet ve své „horní místnosti“.

Jak bys odpověděl člověku, který ti řekne: „Snažím se komunikovat s Bohem, ale nikdy jsem ho neslyšel ke mně promluvit?“

BUDOUCNOST JE NYNÍ!

Jistě všichni dobře znáte text u J 14,1-3. Tyto verše mají ale hlubší význam, než se na první pohled zdá. Jan, více než ostatní pisatelé evangelií, zdůraznil významný prvek Ježíšova učení, který učenci někdy nazývají „přítomná eschatologie“. Eschatologie se soustředí na události posledních dní – soud, vzkříšení, Ježíšovo nanebevstoupení, dar věčného života, život s Ježíšem. V Ježíšově učení se ale všechny tyto události odehrávají i v přítomnosti. Aby doslovné nasáкло duchovním, země nebem a přítomnost budoucností, jeho slova mají často dvojí význam. Uvedu dva příklady.

1. U J 13,30 čteme: „Jidáš... vyšel ven. Byla noc.“ Doslova opravdu byla noc. Ale Jidáš také jakoby vkročil do duchovní tmy, z níž se už nevrátil.
2. U J 12,32 Ježíš říká: „A já, až budu vyvýšen ze země, přitáhnu všechny k sobě.“ Ježíš byl fyzicky vyvýšený na kříži. Rovněž je ale vyvýšený prostřednictvím kříže.

Když jsme ve své „horní místnosti“ s Ježíšem o samotě, posloucháme, co nám chce říci. Promlouvá k nám osobně a začínáme chápat hlubší význam jeho slov.

Vysvětli duchovní význam následujících textů.

J 13,10

J 1,51

J 5,25 (Ef 2,1-5)

Ježíš velmi rád vnášel štěstí věčnosti do přítomnosti. Při vzkříšení přecházíme ze smrti do života, ale duchovně mrtvý může ožít a přijmout věčný život už nyní. (J 5,24.25) To neznamená nekonečný život v horizontální rovině, ale vertikální spojení s Bohem, které přetváří naši dočasnou existenci. Tato požehnaní odhalíme a přijmeme ve své „horní místnosti“, kde „se před ním rozplyne naše skrytá nepozornost i zklamání tak, jako sníh roztaje na slunci“, a kde „slovy: ‘Mlč, ztiš se!’ zažene bouřky, které řádí v našem nitru.“ (Richard J. Foster)

Která z těchto zaslíbení jsi okusil ve svém životě?

SKUTEČNÉ ODLOUČENÍ NEEEXISTUJE

Zaslíbení opětovného setkání s Ježíšem při jeho druhém příchodu učedníky uklidnilo. Ježíš si však uvědomoval, že jejich smutná srdce to nerozveselí. Proto jim také zaslíbil, že zmíněná požehnání obdrží už v tomto životě.

Když jim Ježíš řekl o svém odchodu, dodal: „A cestu kam jdu, znáte.“ (J 14,4) O jaké cestě to mluvil? Tomáš přiznává, že nevědí. (v. 5)

Přečti si Ježíšovo vysvětlení v 6. verši. Řekni svými slovy, jak lze přijít k Otcí.

Všimni si, jak Ježíš přešel z doslovné cesty do domu Otcova, na cestu duchovní. Do Otcova domu nepůjdeme až poté, kdy Ježíš přijde podruhé. Vírou „v“ Boha a Ježíše – tím, že se stáváme jedno s nimi – jdeme ke svému Otcí.

Ježíš řekl: „Opět přijdu a vezmu vás k sobě.“ (v. 3) Jak k nám přichází nyní? v. 16-18

To, co se tu dozvídáme o božské Trojici je nádherné – máte-li jednoho, máte také ostatní. Tak, jako plnost božství přebývá v Ježíši, (Ko 1,19) tak také celé božství přichází s Duchem. (sr. J 14,23). Ježíš přichází ke každému z nás ve chvíli, kdy jeho Duch vchází do našich srdcí.

Kde má nyní Bůh svůj zvláštní „příbytek“? J 14,23

Ježíšův odchod „není ve skutečnosti odchodem. Ježíš vlastně otvírá dveře nové éry, kde je věřícím navěky zaručena přítomnost Otce, Syna i Ducha Svatého“. (Walter R.L. Scragg)

V tvé „horní místnosti“ ladí Duch Svatý tvoje uši k tomu, co chce Bůh říci jen tobě. Co můžeš udělat pro tento důvěrný vztah s Bohem? Co ti v tom může bránit?

„JÁ JSEM VINNÝ KMEN, VY JSTE RATOLESTI“

V horní místnosti uděluje Ježíš učedníkům další osobní rady. Učí je, že on je vinným kmenem a oni jsou ratolestmi. (J 15,5) Vysvětlí, co to znamená.

Ježíš neřekl, že on je holý kmen a my jsme ratolesti. On je celý *ampelos* (řecké slovo, označující celou rostlinu vinné révy). My, jako ratolesti, jsme tedy jeho součástí! Tak, jako muž a žena v manželství jsou jedno, jako chrám a základ jsou jedno, dokonce tak, jako člověk má tělo spojené s hlavou v jeden celek, tak i Kristus je jedno se svým lidem. (Ef 5,31.32; 2,19.20; 1,22.23)

Takto chápal obraz vinného kmene a jeho ratolestí Hudson Taylor – a to změnilo jeho život. Krátce po svém obrácení se setkal se svým přítelem, panem Juddem, který mu odpověděl na jeho dopis. Pan Judd vzpomíná na jeho zvolání: „Ach, pane Judde, Bůh mně učinil novým člověkem! Bůh mě učinil novým člověkem!...“ Hudson sám říká: „Já sám jsem neučinil ze sebe ratolest... Pán Ježíš mi říká, že já jsem ratolest, to znamená, že jsem jeho součástí. Mám tomu jen uvěřit a jednat podle toho. Když jdu do banky v Šanghaji a požádám o 50 dolarů, úředník nemůže odmítnout dát mi tyto peníze do mé ruky se slovy, že patří panu Taylorovi. Protože to, co patří panu Taylorovi, může moje ruka vzít. Tak, jako patří ruka k mému tělu i já patřím ke Kristu a mohu vzít všecko, co z jeho plnosti potřebuji.“ Pan Judd poznamenává: „Dříve utrápený a skleslý člověk, který takřka nepoznal pokoj duše..., se stal radostným člověkem..., zářícím a šťastným křesťanem. Tuto velkou změnu způsobilo to, že spočinul v Ježíši a dovolil mu konat jeho dílo.“ (Dr. and Mrs. Howard Taylor)

Je obraz vinného kmene symbolem Ježíše a jednotlivce, nebo Ježíše a těla věřících? J 15,5-8

V řečtině je v tomto textu všude použito zájmeno plurálu „vy“. Jen prostřednictvím těchto nejužších mezilidských vztahů může snad člověk okusit, co se děje tehdy, když jsou srdce spojena vzájemnou Ježíšovou láskou.

Společenství s Ježíšem o samotě v „horní místnosti“ má svůj cíl – být s ním v takovém spojení, že se staneš jednou z jeho ratolestí, překypující životem. Aby se tak stalo, musíme v modlitbě také naslouchat a pamatovat, že on je Bůh. (Ž 46,11) Tehdy dostáváme výživu tak, jako ji dostává ratolest od vinného kmene.

JAK PŘINÁŠET OVOCE

Vysvětlí, jaký úkol máme jako ratolesti vinné révy. Jakou námahu vynaloží ratolest, aby měla ovoce? J 15,4,5

Ježíš nás učinil tou nejkrásnější částí vinné révy – ratolestí, která nese květy a ovoce. Ratolest nepřináší ovoce proto, že se o to usilovně snaží, ale proto, že je spojena s vinným kmenem.

Co má autor evangelia na mysli, když mluví o ovoci? Podívej se na následující verše v jejich kontextu: J 4,35; 12,24; 17,20

Jak zůstává člověk v Ježíši? Jaký úkol má Slovo v tomto procesu? J 15,7 Jakou úlohu má láska?

„Štěp se naroubuje na vinný kmen a vlákno po vláknu, tkáň po tkáni vrostle ve vinný kmen. Život vinného kmene pronikne do výhonku. Hříšník spojuje svou slabost s Kristovou silou, svou prázdnotou s Kristovou plností, svou křehkost s Kristovou trvalou mocí. Tehdy získá mysl Kristovu. Lidství Kristovo se tu dotýká našeho lidství a naše lidství se dotýká božství.“ (TV 477)

Jaké máme přednosti a práva, když zůstáváme v Kristu? J 15,7.16 (viz 14,12-14; 16,23.24)

Když se naše mysl ztotožní s myslí Boží, když se naše vůle sladí s jeho vůlí, můžeme k Pánu přicházet s vírou a jistotou. „Ochotně splní jejich nejdůležitější prosby, aby mohli oslavit jeho jméno. Pokud věří jeho zaslíbením, smějí očekávat veliké věci.“ (TV 168)

Naši největší touhou a Otcovou největší radostí bude, když ponese ovoce, které zůstane navěky. (J 15,16) Stát před Božím trůnem a vidět ty, které jsme získali pro Krista, i ty, které získali oni, bude tou pravou radostí!

Jaká modlitba nás učiní přístupnější Pánu? Jaká modlitba umožňuje Bohu působit v našich životech? Co se často děje s křesťanem, který zanedbává modlitbu?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V tomto úkolu jsme udělali jen pár průzkumných vrtů k bohatství, které můžeme vytěžit z Jana 14 a 15. Pro lepší pochopení si přečti obě kapitoly vcelku. Stále přitom uvažuj o tom, jak můžeš tato Ježíšova zaslíbení aplikovat ve svém životě.

V kniže Touha věků si přečti kapitolu „Vaše srdce ať se nechvěje!“.

„Ve všech, kdo se učí ve škole Boží, se má projevit život, jenž se liší od světa, jeho zvyklostí a jeho způsobů; a každý potřebuje osobně prožít poznání vůle Boží. Každý sám musí slyšet Boha, jenž promlouvá k srdci. Když ztichnou všechny jiné hlasy a když v osamění čekáme před Bohem, klid duše nám dá poznat hlas Boží. Bůh nás vybízí: „Upokojtež se, a vězte, žeť jsem já Bůh (Žalm 46,11). Tak v osamění můžeme najít pravé odpočinutí. (TV 254)

„Ztište se. Doslova ‘přestaňte’, ‘nechejte’. Tato vznešená slova řekl sám Bůh. První řádek tohoto verše bychom mohli volně přeložit takto: ‘Mlčte! Uklidněte se a pochopte, že já jsem Bůh.’ Příliš mnoho mluvíme a příliš málo nasloucháme.“ (3BC 745)

Diskusní otázky

Proč na našich modlitebních setkáních příliš mnoho mluvíme?

Co udělat pro to, abychom na těchto setkáních nemluvili jen my a Bůh nemusel jen poslouchat?

Na modlitbě člověk umírá sám sobě. Co to znamená a proč je to důležité pro náš duchovní život?

Shrnutí

I když Ježíš odešel z tohoto světa, nezanechal nás osamělé. Prostřednictvím osoby Ducha svatého nám zaslíbil přítomnost celé božské Trojice. Naší největší zodpovědností a předností je zůstat nepretržitě v Ježíši. Jedním ze způsobů, jak toho dosáhnout, je setkávat se s ním ve své „horní místnosti“, kde můžeme zavřít dveře před ruchem každodenního života a naslouchat, co nám chce říci.

JEŽÍŠOVA VELEKNĚŽSKÁ MODLITBA

Nebe a země byly kdysi v souladu. Potom přišel hřích a způsobil rozkol. Za každým narušeným spojením, ať už mezi manžely, v rodině, církvi, mezi kmeny nebo národy, stojí satan. Janovo evangelium ukazuje kontrast mezi nebem a zemí následovně:

Svět nebeský Bůh Světlo Život Pravda

Svět pozemský Satan Tma Smrt Lež

Ježíš přišel, aby přinesl život do světa smrti, světlo do světa tmy, pravdu do světa lži. Sestoupil z nebe, aby se stal žebříkem, který spojuje tato dvě království. V Ježíši je božství tak spojené s lidstvím, že se stal naším Veleknězem. Představuje nám Boha a zastupuje nás před ním. Nebe snesl dolů na zem a svým nanebevstoupením pozdvihl lidstvo k Bohu.

Při studiu tohoto úkolu zkoumejte, co pro vás osobně znamená Ježíšův rozhovor s Bohem.

Týden ve zkratce

1. „Přišla hodina“
2. Společné vlastnictví
3. „Otče, zachovej je“
4. Ve světě, ale ne ze světa
5. „Aby všichni byli jedno“

Základní verš

„Neprosím však jen za ně, ale i za ty, kteří skrze jejich slovo ve mne uvěří; aby všichni byli jedno jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni byli v nás, aby tak svět uvěřil, že ty jsi mě poslal.“ (J 17,20.21)

„PŘIŠLA HODINA“

Setkání v horní místnosti Ježíš ukončil tak, že okolo sebe shromáždil jedenáct učedníků a modlil se za ně. Nejprve se modlil za sebe, (v. 1-5) potom za svoje učedníky (v. 6-19) a nakonec za všechny věřící. Takto se Ježíš modlil i za tebe. (v. 20-26)

Přišla Kristova „hodina“, určená od založení světa. Po celý svůj pozemský život očekával tuto „hodinu“. Hodina smrti byla pro něho hodinou slávy – měl oslavit svého Otce a Otec měl oslavit jeho. (J 17,1)

Jaká sláva se skrývala v tom, že byl vyvýšen na kříž? Co tím dosáhl? (J 12,23.24.31.32)

Ať už bylo ukřižování čímkoliv, se slávou to v žádném případě nemělo nic společného. Na křížovatce času bude Ježíš zbavený veškeré lidské důstojnosti a potupený těmi, které přišel zachránit. Nechce se nám věřit, že toto byla pro něho hodina největší slávy. Celou zem i přihlížející vesmír chtěl ozářit slávou, kterou měl u svého Otce ještě před stvořením tohoto světa (17,5) – slávou sebeobětavé lásky, kterou svět nepoznal. Ježíš předvídal velkolepé ovoce svého utrpení na kříži. (Iz 53, 10.11)

Co bylo tajemstvím Ježíšovy radosti tváří v tvář kruté smrti? (J 17,13; Žd 12,2)

Ve víře Ježíš překročil čas i prostor. Viděl budoucí slávu a přinesl ji do přítomné temnoty. Z pozemské tmy se dokázal povznést do přítomnosti svého Otce. (Jan 17) Vyzývá nás, abychom skrze něho přišli k Otci. (14,6) „Přistupme tedy směle k trůnu milosti, abychom došli milosrdenství a našli milost a pomoc v pravý čas.“ (Žd 4,16)

Přečti si znovu Žd 4,16. Co znamená přistupovat „směle“? Jak můžeme toto zaslíbení uplatnit nyní, nebo když bude třeba, ve svém životě?

SPOLEČNÉ VLASTNICTVÍ

Ježíš se těšil z toho, že dokončil dílo, které mu Bůh svěřil. (J 17,4) Co bylo jeho posláním? v. 6.8.12

Ježíšovým posláním na zemi bylo zjevit Otce svým učedníkům, aby oni mohli předat toto poznání světu. Zasel semeno a oni měli sklízet úrodu. (4,35-38) Tím bylo jejich dílo významnější než jeho. (14,12) Všechny budoucí generace křesťanů uvěří v Ježíše díky nim. (17,20)

V 8. verši říká Ježíš svému Otci dvě skutečnosti o svých učednících: na rozdíl od farizejů a ostatních posluchačů oni Ježíšovo učení přijali a nepochybovali o tom, odkud Ježíš přišel. Díky tomu mohli poznat i další pravdy.

Co mají Otec a Syn společné? v. 5-10

Ježíš a jeho Otec nemají oddělená bankovní konta. Mají všechno společné a my jsme jejich nejvzácnějším vlastnictvím.

Jak se můžeme stát Božím „vlastnictvím“?

J 3,16-18

J 12,32

J 14,6

J 15,16

Oba, Otec i Syn, pracují pro naše spasení. Otec nás přitahuje k Ježíši (6,44) a Ježíš nás skrze kříž přitahuje k sobě. (12,32) V tomto smyslu jsme jejich vlastnictvím, které získali za vysokou cenu. Proto z nás mají velkou radost. Naším úkolem je však odpovědět na Boží volání.

Jak vědomí toho, že jsme koupeni za takovou velkou cenu, mění náš pohled na sebe samotné? Co nám to vypovídá o naší hodnotě?

„OTČE, ZACHOVEJ JE“

Na čem Ježíši nejvíc záleželo, když opustil svoje učedníky? (J 17,11)

„Ježíš odchází; od této chvíle svoje učedníky odevzdává do péče svého Otce... Jsou ponecháni ve světě zla a v boji s hříchem budou potřebovat zvláštní milost. Každý křesťan může prosit o tuto moc. Bůh nedovolí, aby byl zkoušený nad svoje síly. (1 K 10,13) Dokud zápasí v síle a světle nebe, je pro satana nedotknutelný. Bůh však chrání jen ty, kteří o to stojí. Když však člověk úmyslně, proti Boží vůli, vstoupí na území nepřítele, nemůže čekat, že ho Boží moc bude chránit.“ (5BC 1052)

I když na to často zapomínáme, žijeme ve světě, kde neustále působí nadpřirozené síly. Ve své lidské přirozenosti a s našimi tělesnými zbraněmi nejsme schopni bojovat proti nepřátelským silám. Tak, jako vojenské letadlo nemůžeme sestřelit prakem, tak ani proti satanovi se nemůžeme postavit ve vlastní síle. Právě proto se musíme spoléhat na Boží moc. Modlitba je nejlepší způsob, jak se chytit a držet této moci. Tak to dělal i Kristus.

„Jako člověk prosil před Božím trůnem, dokud jeho lidskou přirozenost neprostoupil nebeský proud, aby mohl spojit lidství s božstvím. Stálým společenstvím s Bohem od něj přijímal život, aby ho mohl dát světu.“ (TV 251) Prostřednictvím našeho modlitebního života můžeme být naplnění mocí sebeobětavé lásky do té míry, že naše tváře budou vyzařovat Boží slávu a jeho jméno bude vidět na našich čelích.

Ježíš viděl ve svých učednících semeno své církve, která překročí kontinenty a věky. Stane se obrovským zástupem, který nebude moci nikdo spočítat. Tento zástup bude stát před trůnem a chválit Boha za jeho spasení. (Zj 7,9.10) Takový výhled naplňoval Ježíše radostí. U Jana 17,13 prosí, abychom i my okusili tuto radost v plnosti. Aby se to stalo, musíme se naučit zůstat v něm jako ratolesti zůstávají na vinném kmeni. Potom prožijeme Boží moc a radost ze služby.

Jednou ve válce kdosi řekl: „Chval Pána, ale vyhýbej se minám!“ Co si myslíš, že to znamená? Jak bys tento princip mohl aplikovat ve svém životě? Nebo jsi ho dokonce už použil?

VE SVĚTĚ, ALE NE ZE SVĚTA

Proč svět nenávidí Ježíše a jeho lid? (J 17,14; 15,18.19)

„Tím, že se Kristovi následovníci nezúčastňují hříchů světa, jsou živou obžalobou jeho nemoralnosti. Svět jde podle satanova plánu a ten je zjevným nepřítelem Ježíše a jeho lidu.“ (Life Application Study Bible, 1916)

Ježíš řekl Petrovi, že satan si ho „vyžádal“. Nepřítel duší si činí nárok na každého hříšníka. (Za 3,1; Ju 9; Zj 12,10) Ježíš nás chrání, protože nechce nikoho ztratit.

„Já jim dávám věčný život; nezahynou na věky a nikdo je z mé ruky nevyrvé. Můj Otec, který mi je dal, je větší nade všechny a nikdo je nemůže vyrvat z Otcovy ruky. Já a Otec jsme jedno.“ (J 10,28-30)

Vyjmenuj a vysvětli, co má Ježíš společného se svým lidem.

J 17,13

J 17,16

J 17,18

J 17,19

Ve své velekněžské modlitbě Ježíš „celou svou duší oslavuje Otce za to, že mu dovolil trpět za tento svět... V celé své modlitbě mluví o svých uřednících jako o daru, který dostal od Boha... S láskou a s plnou důvěrou je odevzdává do Otcovy péče..., která je může udržet spolu – a to v jednotě srdce, myslí i cíle.“ (The Interpreter's Bible)

Proč se Ježíš, Boží Syn, potřeboval posvěcovat? Co nám to napovídá o důležitosti našeho posvěcování se Bohu?

„ABY VŠICHNI BYLI JEDNO“

Po tom, co se Ježíš modlil za svých jedenáct učedníků, zahrnul do své modlitby i „ty, kteří skrze jejich slovo ve mne uvěří“ (J 17,20)

Jaká byla jeho největší touha? J 17,21-23 Proč je to tak důležité?

Otec a Syn jsou v těsném spojení. Nikdy nedělají nic nezávisle. Vždy jsou zajedno ve všem, co činí. (J 5, 20-23) Oba tak milovali padlé lidstvo, že Otec obětoval svého Syna a Syn obětoval svůj život. (3,16; 10,15) Ani jeden nehledal svou vlastní slávu, ale Otec oslavil svého Syna, aby Syn potom oslavil Otce. (17,1) Poznat jednoho znamená poznat i druhého. (14,7.9) Kristus touží, abychom i my jako členové jeho církve měli mezi sebou takový vztah.

Jednota, o které Ježíš mluví, je „vyjádřením tvořivé rozmanitosti božské Trojice“. Tak, jak je jen jeden „pravý Bůh“, který se projevuje odlišně (různými způsoby) jako Otec, Syn a Duch Svätý, tak také láskou naplněná jednota těla věřících je vyjádřena bohatou rozmanitostí darů a úkolů. Celá Boží rodina je nádhernou mozaikou různých kultur a povah, barev a darů, které mají sloužit k Boží slávě. (Lloyd J. Ogilvie)

Láska je „pouto“, které nás drží pospolu v křesťanské jednotě. (17,26) Láska, jednota a sláva spolu velmi úzce souvisí. Láska drží celý vesmír pohromadě. Sobectví trhá vzájemné vztahy. V 1 K 13,4-7 nacházíme křesťanskou definici lásky. Najdi si tento týden čas, přečti si ji a uvažuj o ní.

Jak by ses choval k členovi, který je rozrušený tím, co se v církvi děje, a proto vyvolává nejednotu? Je jednota za každou cenu biblický princip? Uvedu příklad: Skupina členů, možná i kazatel, tvrdí, že porušovat sobotu není hřích, protože sobota už není závazná. Budete s nimi jednat ohleduplně v zájmu zachování jednoty? Kdo rozhoduje o tom, co může být důvodem k rozštěpení církve?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Na doplnění tématu o lásce a jednotě z Ježíšovy modlitby si přečti následující verše: Ž 133; Ef 4,1-16; 1 Jan 3, 1.11-24; 4,7-21. V knize Touha věků si přečti strany 478-479.

Ježíšova modlitba u Jana 17 „je lekcí přímluvné modlitby, s jakou vchází Spasitel za oponu, když jeho velká oběť za člověka – obětoval sebe samého – měla být dokonaná. Náš Prostředník představil svým učedníkům tento obraz své služby v nebeské svatyni za všechny, kteří k němu přijdou v pokoře a ponížení, zbaveni jakéhokoliv sobectví a ve víře, že jeho moc je spasí“. (MS 29,1906) (5BC 1145)

Diskusní otázky

Co ses z Ježíšovy velekněžské modlitby dozvěděl o tom, co v současnosti pro tebe dělá?

Při čtení této modlitby jsme překvapeni, jak přirozeně Ježíš hovořil se svým Otcem. Co se z toho můžeme naučit o modlitbě jako o rozhovoru?

Ježíš se modlil tuto modlitbu ve zvláštní chvíli svého života. V kterých momentech života člověka i církve je modlitba velmi důležitá?

Jak aplikovat Ježíšovu modlitbu na jeho následovníky a církve v současnosti? Kdyby se Ježíšova modlitba stala naší modlitbou, jak by vypadala církve?

Shrnutí

Před svojí smrtí zasvětil Ježíš na modlitbě své učedníky i všechny věřící svému Otcí. Pouta Boží lásky – to je moc, kterou potřebujeme, abychom přitáhli nevěřící svět ke Kristu. Denně prostě o vylití této lásky na sebe i na celou církev.

MODLITBA ZA CÍRKEV – PAVEL

Řím, rok 62. Na trůnu je krutovládce Nero. Palác překypuje neřestmi, intrikami a vraždami. Nedaleko odtud je dům a v něm vězeň připoutaný řetězy ke svému strážci. Přicházejí a odcházejí návštěvy. Přátelé ho povzbuzují, naslouchají jeho radám, odnášejí jeho listy věřícím do ostatních částí říše.

Kdybychom se ho rozhodli navštívit, možná bychom čekali, že uvidíme muže, který sedí v přítmí, uvažuje o svém údělu a trápí se, jestli bude popravený nebo osvobozený. Namísto toho tento muž píše křesťanům o tom, že mají žít a radovat se v Kristu. Ve své modlitbě za ně prosí, aby Kristovo spasení – jeho nezměrnou milost – přijali do svých životů.

Pavlova modlitba za církev v Ef 1,15-23 a 3,14-20 nám prozradí, jakou zkušenost Pavel prožil a co se z ní můžeme naučit.

Týden ve zkratce

1. Ideální a skutečná církev
2. Vize církve
3. Boží moc v Kristu
4. Boží moc v nás
5. Naplnění celou Boží plností

Základní verš

„Spolu s ním nás (Bůh) vzkřísil a spolu s ním uvedl na nebeský trůn v Kristu Ježíši, aby se nadcházejícím věkům prokázalo, jak nesmírné bohatství milosti je v jeho dobrotě k nám v Kristu Ježíši.“ (Ef 2,6.7)

IDEÁLNÍ A SKUTEČNÁ CÍRKEV

Někdo se domnívá, že křesťanská církev ve dnech apoštolů byla ideální. Ve skutečnosti se však vůbec nelišila od dnešních sborů. Například sbor v Efezu měl své problémy. Pavlovy listy Timoteovi naznačují, že ve sboru byli falešní učitelé, odpadlíci, zahaleči a klevetníci. (1 Tm 1,6.7.19; 5,13) Starší efezského sboru varoval před „dravými vlky“, kteří pronikají do církve, aby strhli učedníky na svou stranu. (Sk 20,29.30) Sbor v Efezu vykořenil bludy tak rázně, až se z jeho společenství vytratila láska. (Zj 2,1.2.4.6) Takové zkušenosti jsou typické pro reálný sbor. Ale ve svém listu Efezským Pavel hovoří o ideální církvi, což nás udivuje.

Za jakých okolností psal Pavel list Efezským? Sk 28,16.30.31; Ef 3,1; 6,19.20

Poté co byl zatčený a dva roky vězněn, odvolal se Pavel k císaři. Byl proto jako vězeň poslán do Říma. Další dva roky strávil v domácím vězení, připoutaný řetězem k vojákově. Byly to pro starého apoštola těžké chvíle. (Fm 9.10) Byl předvedený před Nera a osvobozený, ale později opět zatčený, uvržen do tmavé kobky a potom popravený.

V jaké náladě píše Pavel tento list? Vyjmenuj požehnání, která uvádí. Ef 1,3-10

Uprostřed pronásledování a pod hrozbou popravy se Pavel povznáší nad tyto okolnosti k nebeskému království v Kristu. Netrápí se svým údělem, ale těší se z požehnání, která popisuje neobvyklými výrazy – je to bohatství, kterým Bůh zahrnul ty, kteří ho přijímají.

Bůh předurčil ke spáse každého člověka. „Chce, aby všichni lidé došli spásy a poznali pravdu.“ (1 Tm 2,4)

Z Pavlova života se učíme, že bez ohledu na to, kde se nacházíme, Bůh nám nesmírně žehná. To je nám všem jasné. Otázkou ale je, jak to dokážeme aplikovat do svého života.

VIZE CÍRKVE

Na základě toho, co Pavel slyšel o jejich víře v Krista a jejich vzájemné lásce, vyjadřuje velkou vděčnost za svaté v Efezu. (Ef 1,15.16) Denně se za ně modlí a prosí, aby jim Bůh pomohl v jejich duchovním růstu. Protože jen tehdy, když se člověk stále víc a více blíží ke svému Spasiteli, může mu být stále víc a více podobný.

Pavlovo pojetí církve je tak velkolepé, že potřebujeme zvláštní pomoc, abychom to pochopili. O co v této souvislosti prosí Boha? Ef 1,17.18

Podívejme se na tři věci, za které se Pavel modlí, abychom je pochopili. Ef 1,18.19

„K jaké naději vás povolal“ – text u Ko 1,27 nám tuto myšlenku objasňuje. „Naděje slávy“ je „Kristus mezi vámi“. Mít Krista ve svém životě už nyní je předchutí budoucí slávy.

Doslovný překlad zní: „Bohatství jeho slavného dědictví ve svatých“. Pavel se v listu Efezským zmiňuje o dvou dědictvích – našem a Božím. (1,14) Naším dědictvím je požehnání, o kterém mluví ve verších 1,3-14. A naopak, my jsme Božím vlastnictvím a Ježíšovým dědictvím. (1, 14.18) Ježíš na nás hledí a uznává, že jsme „bohatstvím jeho slavného dědictví“. Jsme ale všichni tak slavní? Pavel to dále vysvětluje.

„Nezměrná je jeho moc pro nás, kteří věříme“. „Boží veliká moc působí, že z hříšníka se stává svatý. K této pozoruhodné změně nedochází díky působení psychologie, výchovy nebo dobrého vlivu. Je to čin božské milosti a moci.“ (6BC 1004)

Jak vysvětlíme rozdíl mezi velkými zaslíbeními danými církvi a skutečností, jakou vidíme? Jak vysvětlíme rozdíl mezi zaslíbeními pro jednotlivce a skutečností? Všichni víme, kde je chyba. Jak ji napravíme?

BOŽÍ MOC V KRISTU

Boží moc, která působí v našich životech, je nesmírně veliká. (Ef 1,19) Na životě Ježíše Krista dokazuje, jak je tato moc silná. (1,19.20)

1. Bůh vzkřísil Ježíše z mrtvých.
2. Bůh ho posadil v nebi po své pravici.

Kristovo vzkříšení je důkazem toho, že ať lidé udělají cokoliv, nemohou Bohu zabránit v naplnění jeho záměru. V tomto bláznivém a posedlém světě můžeme zůstat klidní s vědomím, že Bůh má všechno pod svou kontrolou.

Jak Bůh vyvýšil Ježíše? Ef 1,20.22

Ž 110,1 předpovídá tuto událost: „Zasedni po mé pravici, já ti položím tvé nepřátele za podnože k nohám.“ Porovnej s 1 K 15,24.25 a Žd 1,3. Když Pavel mluví o knížectvích, mocnostech, panstvích a jménech, má na mysli Kristovy nepřátele, síly zla, pozemské i satanské. (Ef 6,12) Pavel trpěl pod krutým Římem, ale Ježíš byl nad Římem. Neronovo jméno, před kterým se třásla celá vojska, bylo „papírovou figurkou“ v porovnání se jménem Ježíšovým.

Jaký význam má Ježíšovo vyvýšení pro církve? Ef 1,21-23

Bůh ustanovil Ježíše jako hlavu především církvi, která je jeho tělem. Jestliže je povýšen Kristus, jeho tělo – církve – je také povýšena. Jestliže Kristus sedí v nebi, jeho tělo – církve – sedí v nebi s ním. Pavel přidává zvláštní výrok, že církve je plností Kristovou! (1,23) Není divu, že potřebujeme zvláštní zjevení, abychom pochopili slávu církve! (1,17-19)

Jak bys použil tato vzácná zaslíbení, kdybys měl pomoci lidem, kteří zápasí s hříchem nebo závislostí? Co dělat, aby se tato zaslíbení stala skutečnými a osobními? Co je klíčem k tomu, abychom se mohli uchopit těchto zaslíbení?

BOŽÍ MOC V NÁS

Podle následující tabulky porovnej Boží moc v Kristu s Boží mocí v tobě.

Text	Boží moc v Kristu	Boží moc v tobě
Ef 2,1-3	Kristus byl mrtvý	
Ef 2,4.5	Bůh vzkřísil Ježíše	
Ef 2,6	Bůh posadil Krista na nebesích	

Život bez Krista je opravdu neklidný. Pozdvihnout nás ze smrti v hříchu si vyžaduje stejnou moc, jakou byl vzkříšen Kristus. Když vstaneme ze smrti, stáváme se „novým stvořením“. (2 K 5,17)

Co to znamená sedět na nebesích spolu s Ježíšem Kristem? Netýká se to věčnosti, kdy s ním budeme sedět na jeho trůnu? (Zj 3,21)

To je další příklad „přítomné eschatologie“, kdy se budoucí požehnání přenáší v duchovní formě do přítomnosti. Tělem byl Pavel ve vězení a čekal na soudní proces před císařem. Duchem chválil Boha za každé duchovní požehnání v nebeských věcech. (1,3)

Pavel je překvapený, že Bůh oživil padlé hříšníky a povýšil je tak vysoko. Jak popisuje Boží milost? Ef 3,4-9

Když ti přítel dává dar, neptáš se ho, kolik jsi mu dlužný. Ale křesťané, když přijímají dar Kristova spasení, cítí, nebo si myslí, že musí ještě něco udělat, aby si ten dar zasloužili. Pavel tu hovoří o „nesmírném bohatství“ Boží milosti. (2,7) Nemůžeme nic udělat, abychom se s Bohem za tento dar vyrovnali. Můžeme s ním udělat jen to, co děláme i s jinými dary – vděčně ho přijmout, těšit se z jeho plnosti a prostřednictvím služby a svědectví se o něj dělit s druhými.

Jak bys někomu vysvětlil, co je „milost“? Jaké přirovnání bys použil, abys ukázal, jak je marné pokoušet se dosáhnout spasení ze skutků a že spasení musí být ničím nezasloužený dar?

NAPLNĚNI CELOU BOŽÍ PLNOSTÍ

Pavel končí svoji vizi ideální církve jednou z nejkrásnějších biblických modliteb. Poté, co popíše Boží rodinu, (2,11-22) říká, co má na srdci a prosí Boha, aby pro svoji církev vykonal velké věci.

„Proto klekám na kolena před Otcem.“ (3,14) Běžným zvykem u Židů bylo při modlitbě stát s dlaněmi obrácenými vzhůru. (Mk 11,25) Pavlova modlitba ale není obyčejnou příležitostnou modlitbou, která je určována momentálními náladami nebo myšlenkami. Jeho prosba za církev je tak promyšlená a horlivá, že kleká před Bohem v uctivé pokoře a prosí, aby ji Bůh vyslyšel.

Pavel se modlí dále a prosí, aby se Efezští mocí Ducha svatého posílili na „vnitřním člověku“. Proč?

v. 17

v. 17.18

v. 19

Pavel hovoří o Duchu a o Ježíši, který přijde a učiní si v nás přibýtek, jak to u Jana 14,16-18.23 Ježíš zaslíbil. Ačkoliv Boží moc působí v našem životě nepřetržitě, při každém výdechu i úderu srdce, Pavel chce, aby pronikla dále – až do „vnitřního člověka“.

Abychom mohli tuto moc obdržet, musíme (1) být dobře „zakořeněni a zakotveni v lásce“, (Ef 3,17) a (2) zakusit tuto moc „se všemi bratřími“. Sami to nedokážeme plně pochopit.

Máme-li již moc Ducha svatého, začínáme chápat to, co převyšuje poznání – šířku, délku, výšku a hloubku Kristovy lásky.

„Tak Bůh miloval svět“ je šířka jeho lásky; „že dal svého jednorozeného Syna“ je délka jeho lásky; „aby žádný (ani ten nejhorší hříšník, kdo v něho věří, nezahynul“ je hloubka jeho lásky; „měl život věčný“ je výška jeho lásky. (J 3,16)

Jak nám modlitba pomáhá, aby se tato zaslíbení naplnila v našich životech?

DOPORUČENÉ STUDIUM

V Ef 3,20.21 si přečti závěr Pavlovy modlitby.

Pavlova modlitba překonává naše představy. Poskytuje prostor pro hlubokou a dlouhou meditaci. Zvlášt si všimněme, co všechno chce Bůh vložit do našeho nitra: svou moc, svého Ducha, Ježíše a čtyři dimenze jeho lásky a rovněž Boží plnost.

Závěr je stejně překvapivý. Po všech těchto prosbách Pavel říká, že Bůh „může učinit neskolale víc, než zač prosíme a co si dovedeme představit.“ Působení jeho moci v náš prospěch není ničím omezené. To je Pavlova vize „slávy v církvi a v Kristu Ježíši po všechna pokolení na věky věků.“ (v. 21)

Poté, co se Pavel vznesl do výšky slávy ideální církve (Ef 1-3), sestupuje dolů do reality církve ve světě. Přečti si Ef 4-6 a všimni si, jak život v nebi aplikuje do života na tomto světě. Poznamenej si rady, které jsou pro tebe důležité.

Diskusní otázky

Jsou závěrečná slova Pavlovy modlitby vhodným závěrem 1.,2. a 3. kapitoly?

Kdyby byl Pavel tvým společníkem při modlitbě, jak by jeho modlitba za Efezské působila na tvůj modlitební život?

Pavel zahrnul modlitby do svých listů sborům. Můžeš i ty zařadit modlitby do své korespondence? Jak můžeš rozvíjet svůj modlitební život?

Shrnutí

Pavlovy velké modlitby zaznamenané v listu Efezským nás učí, že církev je Kristovým tělem, částí jeho bytosti, v níž proudí jeho krev, dech a život. Být jeho částí je největší výsadou a ctí, jaká byla dána lidem.

MODLITBA CHVÁLY – ZJEVENÍ

Přes živé plátno knihy Zjevení Jana sledujeme nebeskou bohoslužbu. Středem této bohoslužby je slavný Král na trůnu a Beránek, který stojí před ním. Jsou obklopeni chorálovými sbory a od trůnu je slyšet chvalozpěvy. Jsou tam čtyři živé bytosti a sbor dvaceti čtyř starců. Okolo nich stojí obrovský zástup andělů. Vidíme přicházet k trůnu veliký zástup, který nemohl nikdo spočítat, ze všech ras, kmenů, národů, a jazyků (Zj 7,9). K bohoslužbě se připojuje „každé stvoření na nebi, na zemi, pod zemí a v moři“, aby všichni spolu chválili Boha a Beránka (Fp 2,10.11).

Co nám tato scéna nebeských chvalozpěvů říká o Bohu? Z jejich radostné oslavy se dovídáme, proč velebí Boha. V tomto úkolu odhalíme důvody jejich radosti a naučíme se, jak se i naše modlitby mohou stát oslavnými hymny.

Týden ve zkratce

1. On žije
2. On všechno stvořil
3. On byl zabítý
4. On soudí a každému odplatí
5. Nastal den jeho svatby

Základní verš

„Hoden jest Beránek, ten obětovaný, přijmou moc, bohatství, moudrost, sílu, poctu, slávu i dobrořečení“ (Zj 5,12).

ON ŽIJE

Jakými slovy chválily bez přestání čtyři živé bytosti Boha? Zj 4,8

Tyto bytosti jsou andělé, kteří střeží trůn (Ez 1,5; 10,1). Jejich trojnásobné opakování slova „svatý“ naznačuje Trojici, o které se zmiňuje Jan v Zj 1,4-6. Ten, „který je a který byl a který přichází“, je Bůh. Druhou božskou osobou je Duch svatý a třetí Ježíš Kristus.

Svatost – to je vznešenost, jas, neporušenost a dobrota. Boží svatost odděluje Boha od hříchu, ale zároveň ho přivádí do těsné blízkosti kajícího se hříšníka. Tuto pravdu nám představil Ježíš, který, i když byl svatý Bůh, byl mezi hříšníky.

Bůh je také zdrojem „skutečné existence“. Všechno, co je nahoře, dole, před námi a za námi, dokazuje existenci Boha. On všechno stvořil a všechno je na něm závislé (Ko 1,17; Zj 22,13) . Blaho celého vesmíru je závislé na Božím charakteru. Jeho dobrota nám přináší velikou radost. Náš život by vypadal opravdu uboze, kdyby byl Bůh sobeckým tyranem, jehož zákony jsou ne-spravedlivé a nečestné, jak to tvrdí satan.

Takřka každý raný křesťanský pisatel udává, že knihu Zjevení napsal Jan za vlády římského císaře Domiciána, který si nárokoval božskou úctu. Mnozí křesťané byli tehdy pronásledováni za to, že odmítli uctívat tohoto falešného boha. Pronásledování postihlo zvláště provincii v Asii, kam Jan posílal dopisy sedmi sborům (Zj 2. a 3. kap.). Tato druhá generace křesťanů se určitě těší z opětovného získání jistoty. Přesvědčili se, že Bůh, kterého ctí, je skutečně všemohoucí Bůh.

Čtyři živé bytosti neustále, ve dne v noci, zpívaly svoji píseň chvály. Co nás to chce naučit o účtě k Bohu? Jaké duchovní požehnání nám přináší oslava Boha?

ON VŠECHNO STVOŘIL

Jakým způsobem uctívá 24 starších Pána Boha? Proč hází svoje věnce před trůn? Zj 4,10

V době Jana, když se král chtěl vzdát, hodil k nohám dobyvatele svoji korunu. Římská armáda s sebou někdy nosila obraz císaře, aby v případě, že si podmaní některého z vladařů, mohl on hodit svoji korunu před tento obraz jako výraz porážky. Náš Vykupitel a Pán vy dobyl naše duše svojí milostí. Na znamení našeho úplného podřízení hodíme k jeho nohám své koruny. Pokud to neuděláme, nemůžeme se stát jeho učedníky.

Jaká slova připouje 24 starších k chvále čtyř živých bytostí? Zj 4,11

Boží stvoření – od nekonečnosti nebe s biliony hvězdných soustav až po mikroskopický svět molekul se složitým systémem elementárních částic – nás naplňuje obrovskou úctou. Při západu slunce i vůni jemných květů žasneme nad tím, jaký je Bůh. Příroda nese znaky lásky našeho Otce.

Nejeden člověk však chce místo Boha vyvýšit sebe. Mnozí usilují o to, aby se středem úcty stal člověk. Když však odstraní Boha, jejich život ztratí veškerý smysl a stává se výsledkem náhody, mimovolným shlukem atomů hozených do světa bez jakéhokoliv cíle existence a bez budoucnosti. Nečeká je nic jiného než zánik. Sociolog Petr Berger napsal: „Není to žádná zábava nalézt se v odlehlém koutě vesmíru okradený o smysl bytí.“

Naopak, jak je dobré vědět, že nejsme sirotci, ale že jsme dílem Božích rukou. Jsme stvořeni k jeho obrazu, abychom s ním měli věčně trvajícím společenství.

Jak poznáte lidi, kteří nevěří v Boha? Zeptejte se jich, jaký smysl má jejich život. Přinutěte je, aby si svoje předpoklady dotáhli k logickým závěrům. Jak jim můžete na kontrastu krásné naděje, kterou vám dává víra, poukázat na marnost jejich domnělých nadějí?

ON BYL ZABITÝ

V napjatém dramatu o to, kdo je hoden otevřít knihu o údělu lidstva (viz Zj 5,1-10) se u trůnu objevuje nová Postava. Jak ji popisuje jeden ze starších? Když se Jan podívá, co místo toho vidí? Zj 5,5.6

Jaký rozpor! Mocný dobovač lev a mírný, jako zabitý, Beránek. A přece je to ta samá Osoba. Lev vítězí díky své zdrcující moci. Co je potom tou největší silou ve vesmíru? Nejsou to zbraně ani atomové bomby, ale sebeobětující Beránkova láska. On se vzdal svého života ve prospěch padlých bytostí. Boží láska má takovou moc, že si dokáže podrobit království, říši i tvrdé srdce. Lev je silný, Lev vítězí, neboť je zabitým Beránkem. Největší mocí ve vesmíru je Boží láska.

Přečti si novou píseň živých bytostí a starších. Jak jsou vykoupení prostřednictvím Beránkovy oběti povýšeni? Zj 5,9.10

Ježíšovým cílem je shromáždit svoje reprezentanty z každého lidu, kmene a národa (Mt 24,14; 28,19.20) a udělat z nich „královské kněžstvo a kněze našeho Boha.“

Navíc je jejich nová píseň oslavou Krista za to, že

1. je vykoupil svojí krví
2. budou kralovat na nové zemi

Potom začne obrovský zástup andělů volat mohutným hlasem: „Hoden je Beránek, ten obětovaný, přijmout moc, bohatství, moudrost, sílu, poctu, slávu i dobrořečení.“ (v. 12)

Ježíš se vzdal všeliké moci, bohatství, moudrosti, síly, cti a slávy na své dlouhé cestě z nebeského trůnu do betlémských jeslí a na golgotský kříž. Místo nás přijal slabost, chudobu, posměch, pohrdání a mučení. Nikdy se však nevzdal své slávy – slávy sebeobětující lásky.

Proč se má Kristova smrt za nás stát základem naší úcty, chvály a modlitby? Co by se stalo s lidským pokolením, kdyby Kristus nebyl zemřel? Diskutovali bychom vůbec nyní o tomto tématu, kdyby nás nebyl Kristus vykoupil?

ON SOUDÍ A KAŽDÉMU ODPLATÍ

Jaká významná zvěst se ponese nebem, když vyvrcholí dějiny země? Zj 11,15 Co je důvodem radosti dvaceti čtyř starců? v. 16.17

Boží království „tajně“ působilo na území nepřítele od té doby, co satan odebral Adamovi vládu a stal se „knížetem tohoto světa“. Nyní převzal vládu naplno Bůh a začal kralovat.

Jak popisuje konec 17. verše a začátek 18. verše změnu vládnoucí moci? Porovnej to se Ž 2,1.2.

Je to čas hněvu – hněvu národů náhle zaskočených hněvem Božím. Boží hněv je nevyhnutelnou součástí Boží lásky. Hřích způsobuje utrpení, proto musí milující Bůh nenávidět hřích. Ti, kteří si zvolili cestu hříchu, pocítí Boží hněv. Spasení je tak úžasný dar, že odmítnout ho je strašným zločinem.

Proč je potřebný soud? Zj 11,18

Velký spor musí být zakončen závěrečným soudem, který ukáže Boží spravedlnost (Zj 15,2-4; 16, 5-7). I když sklízíme, co jsme zaseli, žádný hříšník ani spravedlivý nenese v tomto životě plné důsledky svých skutků. Aby mohla všude vládnout spravedlnost a budoucí život, je nutné, aby byl nejdříve soud.

Božím záměrem je, aby byl každý hřích spravedlivě potrestán. Skutečně, každý hřích byl potrestán v osobě Ježíše Krista na kříži! Nikdo z lidí už nemusí snášet Boží hněv zaměřený vůči hříchu. Největším hříchem proti Bohu je odmítnout jeho dar odpuštění.

Německý filozof Immanuel Kant dokazoval posmrtný život argumentem, že Bůh je spravedlivý, a proto musí být nějaké konečné účtování. V tomto životě totiž spravedlnost určitě nikdy nebude. Je představa konečného účtování posilou pro tvoji víru? Co by to říkalo o Bohu, kdyby nebylo na konci konečné účtování?

NASTAL DEN JEHO SVATBY

Jaká nová skupina se objevila před trůnem? Jaký význam má jejich volání: „Díky Spasiteli, Bohu našemu“? Zj 7,9,10

Jaké mají další důvody k radosti?

Zj 19,2

Zj 19,6

Zj 19,7

Je to důvod k radosti, že velký Babylon, plný smilstva (pronásledující náboženský systém – viz Zj 17,1-6) je zničen. Představuje ho žena, která je sokyní nevěsty Beránka. Pokud je Boží lid součástí Babylonu, nemůže se uskutečnit Beránkova svatba. Proto je vyzván, aby z něho vyšel (18,4).

Svatí jášají, že konečně nastal den svatby Beránka. Konečně se jeho nevěsta připravila.

Čím bylo svatební roucho „vyprané a vybělené“? Zj 7,14 Od koho ho dostáváme? Iz 61,10

U některých národů je zvykem, že ženich dává svatební oděv své nevěstě. Podobně i Ježíš dává svým svatým dokonalé roucho své spravedlnosti – dokonalost před Bohem. Svatební roucho zahrnuje také jejich charakter, jejich „spravedlivé skutky“, které jim dal Bůh. Nevěsta musí vyprat svoje roucho v Beránkově krvi. Zj 7,14 je obrazem našeho spasení skrze víru. (viz Iz 1,18; Ř 3,21-26)

I když velký svatební den ještě nenastal, z čeho se můžeme radovat už nyní? Co nám dává jistotu, že se této svatby budeme účastnit? Je tato jistota v nás, nebo ji máme v někom jiném?

DOPORUČENÉ STUDIUM

Co nás učí následující texty o chvále? Jak nám mohou pomoci rozvíjet a oživit náš modlitební život? Ž 34,1; 113,3; Ef 5, 19.20

O chvále vykoupených, když vstoupí do nebeského království, si přečti v knize Vítězství lásky od strany 404-408.

Ve stejné knize si přečti strany 418-421, které hovoří o tom, jak se satan pokloní a uzná, že rozsudek nad ním vynesený je spravedlivý.

„Chválit Boha upřímně z celého srdce je právě tak důležité, jako se modlit.“ (COL 299)

„Lidská pomoc je slabá. Svou pomoc a přízeň hledejme u toho, který řekl: 'Proste a dostanete, hledejte a naleznete, tlučte a bude vám otevřeno'. Boží moc vás nezklame. Proto pojďme k Bohu a prosme o vedení Duchem Svatým. Ať naše modlitby stoupají k trůnu milosti. Ať jsou naše prosby protkané chválou a vděčností.“ (TM 485)

Diskusní otázky

I když někdy nechápeme, jak modlitba působí, proč je důležité se stále modlit? Kolik věcí v našem životě zcela nechápeme, a přesto víme, že fungují?

Proč se Bůh, Stvořitel celého vesmíru, zajímá o naši bohoslužbu? Máme z ní i my nějaký užitek? Jestliže ano, jaký?

Diskutujte o tom, jak můžete v průběhu celého dne chválit Boha a vyjadřovat mu vděčnost.

Modlitby, které jsme tento týden studovali, byly chvalozpěvy. Jak můžeme novým způsobem, slovy i hudbou, prohloubit náš modlitební život?

Shrnutí

Kniha Zjevení nám prozrazuje, proč bude každé stvoření chválit Boha a Beránka. On stále žije, je naším Stvořitelem, vykoupil nás vlastní krví, a tak získal svou nevěstu. Dříve než se připojíme k chvalozpěvu nebeských chórů, oslavujme ho už zde na zemi. Tak se stanou slova nebeského chvalozpěvu, zaznamenaného ve Zjevení, našimi trvalými modlitbami, které budou určitě vyslyšeny samotným Kristem.

POUŽITÉ ZKRATKY

Zkratky biblických knih podle ČEP
1BC Seventh-day Adventist Bible Commentary, sv. 1
1IB Interpreters Bible
KP Kralický překlad

Zkratky biblických knih – podle ČEP

Starý zákon:

	Paralipomenon	Sf	Sofonjáš	Tesalonickým
	Ezd Ezdráš	Ag	Ageus	2 Te Druhý list
Gn	První Mojžíšova (Genesis)	Neh	Nehemjáš	Tesalonickým
	Est Ester	Za	Zacharjáš	1 Tm První list
Ex	Druhá Mojžíšova (Exodus)	Jb	Jób	Timoteovi
	Ž Žalmy			2 Tm Druhý list
Lv	Třetí Mojžíšova (Leviticus)	Př	Příslovní	Timoteovi
	Kaz Kazatel	Mt	Matouš	Tt Titovi
Nu	Čtvrtá Mojžíšova (Numeri)	Pís	Píseň písní	Fm Filemonovi
	Iz Izajáš	L	Lukáš	Žd Židům
Dt	Pátá Mojžíšova (Deuteronomium)	Jr	Jeremjáš	Jk List Jakubův
	Pl Pláč	Sk	Skutky apoštolů	1 Pt První list Petřův
Joz	Jozue	Ř	Římanům	2 Pt Druhý list Petřův
Sd	Soudců	1 K	První list Korintským	1 J První list Janův
Rt	Rút			2 J Druhý list Janův
1 S	První Samuelova	2 K	Druhý list Korintským	3 J Třetí list Janův
2 S	Druhá Samuelova	Ga	Galatským	Ju List Judův
1 Kr	První Královská	Ef	Efezským	Zj Zjevení Janovo
2 Kr	Druhá Královská	Fp	Filipským	
1 Pa	První Paralipomenon	Ko	Koloským	
2 Pa	Druhá	Abk	Abakuk	
		1 Te	První list	

Nový zákon:

Díla E. G. Whiteové

ChG	Child Guidance	CK	Cesta ke Kristu
CP	Counsels to parents	KP	Kristova podobenství
CS	Counsels on Stewardship	MB	Myšlenky z hory blahoslavenství
FChE	Fundamentals of Christian Education	PK	Proroci a králové
MH	Ministry of Healing	PP	Patriarchové a proroci
OHC	Our Hight Calling	VLB	Vítězství lásky Boží
SDG	Sons and Daughters of God	Vych	Výchova
TM	Testimonies to Ministers	TV	Touha věků
1T	Testimonies for the Church		
T	Temperance		

Slovo o autorce

Beatrice S. Neall, Ph.D., vystudovala na La Sierra College a na Andrewsově univerzitě v USA. V roce 1949 sa vdala za kazatele Ralpha Nealla a pracovali jako kazatelský manželský pár v Newyorském sdružení. Od roku 1957 začali pracovat jako misionáři v Kambodži, Vietnamu a Singapúru. Tehdy napsala Dr. Neallová knihy a biblické kurzy pro nekřesťany, které se používaly v Asii i v Africe. Později učila teologii na Southeast Asia Union College a teprve nedávno odešla do důchodu jako profesorka teologie na Union College v Nebrasce.

Dlouhé roky přispívala články do časopisů Adventist Review a Ministry.

Po odchodu do důchodu se Beatrice Neallová několikrát vrátila zpět do Kambodže, kde vedla školení pro kazatele a laické pracovníky. Napsala knihu Building a Better Cambodia (Jak vybudovat lepší Kambodžu), kterou pozitivně přijali i vedoucí představitelé tohoto státu.

Témata přímluvných modliteb ve 4. čtvrtletí 2000

1. Globální misie
2. Boží dílo ve Švýcarské unii: Počet obyvatel: 7 151 000
Počet sborů: 57
Počet členů: 4 054
3. Následná práce po evangelizaci REGARDS 2000

Sbírky ve 4. čtvrtletí 2000

Misijní dary budou sloužit pro evangelizační projekty Evro-Africké divize.

Dary 13. soboty jsou určeny na stavební projekty Českého sdružení.

Západy slunce

leden	
den	hodina
05. 01.	16.14
12. 01.	16.23
19. 01.	16.33
26. 01.	16.44

únor	
den	hodina
02. 02.	16.56
09. 02.	17.08
16. 02.	17.20
23. 02.	17.32

březen	
den	hodina
02. 03.	17.43
09. 03.	17.55
16. 03.	18.06
23. 03.	18.17
30. 03.	19.28